

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
219. (1539.) szám

Kedves olvasónk!

Az utóbbi időben ismét megszorodtak a posta által kézbesített Új Magyar Szó-előfizetésekkel kapcsolatos panaszok. Ha bármilyen problémával szembesül lapunk postai kézbesítését illetően, kérjük, jelezze Bérés Attila terjesztési menedzsernek a 0788-318-353 telefonszámon vagy a difuzare@maszol.ro e-mail címen.

Köszönjük!

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,3534 ▼
1 amerikai dollár	3,1855 ▲
100 magyar forint	1,4034 ▼

Aktuális 3**Ponta lemond az elnökségről, ha Geoană nem zárják ki**

A Szociáldemokrata Párt (PSD) etikai bizottsága vasárnap dönt arról, hogy elegendő alapot szolgáltatott-e Mircea Geoană szenátusi elnök az alakulatból való kizárással azzal, hogy nem volt hajlandó önként lemondani házelnöki tisztségéről.

Gazdaság 6**Kihívás a zöldenergia**

A megújuló energia egyértelműen fejlődő ágazat Romániában – jelentette ki Borbély László környezetvédelmi miniszter a Renexpo nemzetközi megújuló energia vásár megnyitóján, amelyen közel száz kiállító mutatja be természetbarát technológiáit.

Társadalom 7**Verespatak: nem adják fel a beruházás ellenzői**

Nem a független igazságszolgáltatás szellemében járt el a kolozsvári rendőrség a Continental szállót elfoglaló környezetvédők esetében – jelentette ki tegnap Eckstein-Kovács Péter, aki a verespataki beruházás ellen tüntetők jogait képviseli.

Vezércikk 3**Egy lyukkal beljebb**

Bár Jeffrey Franks a valutaalapi keserű pirulák után búcsúzóul átnyújtott egy zaharin-tablettát is: a bérek és a nyugdíjak emelésének lehetőségét, a parlament mégis megszorította.

Bogdán Tibor

Ami világos jelzés arra, hogy a politikai elit továbbra sem a milliárdokat összelopkodó híveit kívánja megbaboláztatni. ▶

Fogyatékos a rendszer

*Szigorítja a munkaügyi minisztérium a rokkantsági nyugdíj folyósítási feltételeit***Az átfogó ellenőrzéseknek ártatlan áldozatai is lehetnek: sok sérültséggel élő önhibáján kívül számíthat szabályszegőnek**

Fotó: archív

Szigorítja a munkaügyi minisztérium a rokkantsági nyugdíjak megállapításakor alkalmazott kritériumrendszert: a jövőben kevesebben részesülhetnek a juttatásokban. Sulфина Barbu tárcavezető szerint megengedhetetlenül sok a visszaélés, ezért a Világbank támogatásával világtítják át az eddigi rendszert. A sérültséggel élők szerint a kritériumrendszer eddig rendkívül pontatlan volt, ezért sokan önhibájukon kívül számítanak szabályszegőnek. Az eddigi átvilágítások során ezerszámra függesztettek fel a rokkantsági nyugdíjakat országszerte. **7. oldal ▶**

Görög és olasz „fejetlenség”

ÜMSZ

▶ Meglehetősen nyögvenyelősen halad a kormányváltás, illetve a miniszterelnökök pozíciójának az utódlása mind Athénban, mind pedig Rómában. Nagy változásokról, illetve előrelépésről egyik fővárosból sem érkezett lapzártánkig jelentés. A napközbeni események azonban fordulatossá mutatkoztak. A görögök-nél több név is forgalomban van, az olaszoknál Berlusconi Angelino Alfonót szeretné, de még korainak tartja. Az idén több uniós kormányfő is az euró „áldozatává” vált: mennie kellett az ír, a portugál és a szlovák miniszterelnöknek, Spanyolországban pedig Zapatero nem számíthat az újrávalásztására. **2. és 4. oldal ▶**

Spontán vizit Funeriu-nál

▶ Spontán megmozdulást szervezett tegnap a Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége az oktatási minisztérium épülete előtt, miután a képviselőház kedden megszavazta a közalkalmazotti béreket jövőre befagyasztó sürgősségi kormányrendeletet. A pedagógusok személyes meghallgatást követeltek Daniel Funeriu tanügyminisztertől. **7. oldal ▶**

A tanárok egyenként kérvényezték személyes meghallgatásukat Fotó: Farkas István**A DNA foglya Sorin Apostu**

Sipos M. Zoltán

▶ A korrupcióellenes ügyészség (DNA) székházában töltötte a tegnap estét Sorin Apostu kolozsvári polgármester, s a lapzártánkorig érkező sajtóértekezések azt jóslták, hogy az előjáró már nem is mehetett haza éjszakára: korrupció gyanújával őrizetbe vették a nyomozóhatóságok. A vádhatóság kihallgatta a polgármester feleségét is, Monica Apostu azonban este távozhatott a DNA épületéből. Az előjáró őrizetbe vételéről már a délelőtt keringtek hírek, amikor a kolozsvári városházára váratlanul betoppantak a korrupcióellenes ügyészek, és el kérték a hivatalnokoktól a közbeszerzési eljárások dokumentációját. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Szlovén vendég Markónál

Samuel Zbogar szlovén külügyminisztert fogadta tegnap hivatalában, Markó Béla miniszterelnök-helyettes. A találkozón a két ország jó politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatairól, valamint a közös programokban való együttműködés fontosságáról volt szó. Megállapították: a 2007 és 2011 közötti időszakra kötött kulturális együttműködési szerződés mindkét fél számára előnyös volt, ezért meg kell hosszabbítani és ki kell bővíteni. Markó Béla megköszönte a szlovén diplomácia vezetőjének országa támogatását Románia schengeni csatlakozási folyamatában. A szlovén vendég kijelentette, hogy a Románia továbbra is számíthat országára támogatására.

Módosították a levéltári törvényt

Máté András, Kerekes Károly és Márton Árpád RMDSZ-es képviselők javaslatára a parlament alsóháza módosította a levéltári törvényt, amely tartalmazza az egyházi levéltári anyagok visszaszolgáltatását is. A jogcím nélkül elkobzott dokumentumokat püspökségenként igényelhetik vissza az egyházak. Bár a tulajdonosi jogot harminc napon belül megkaphatják, a tényleges visszaszolgáltatás csak akkor történik meg, amikor megteremtik a megfelelő tárolási, karbantartási körülményeket és a hozzáférhetőséget.

Winkler az EU–kínai kapcsolatokról

Az egyensúly hiánya jellemzi leginkább az Európai Unió és Kína kereskedelmi kapcsolatát: az unió komoly kereskedelmi deficitet könyvelhet el, ami tulajdonképpen annak tulajdonítható, hogy nem volt előrelépés a kétoldalú kapcsolatot nehezítő nézeteltérések igencsak hosszú listájának megoldásában – hívta fel a figyelmet Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője Brüsszelben. A tegnap befejeződött, ezzel foglalkozó uniós–kínai megbeszélésen Winkler Gyula is részt vett.

Ismét Tusk alakít kormányt

Megalakult Varsóban az újonnan megválasztott lengyel parlament alsóháza, a szejm. Bronislaw Komorowski államfő is-

mét kormányalakításra kérte fel Donald Tusk távozó miniszterelnököt, az október 9-i választásokon győztes Polgári Platform elnökét (képünkön).

Úttorlaszokat építenek a szerbek

Könnnyázt vetettek be a nemzetközi békefenntartók (KFOR) tegnap hajnalban az úttorlaszokat építő szerbek ellen Észak-Koszovóban. Az amerikai KFOR-katonák hajnali két órakor ellenőrzésük alá vonták a Jarinje észak-koszovói átkelő előtt levő barikádot, majd előállítottak két szerbet, akiket másfél óra múlva szabadon engedtek. Válaszul a szerbek több teherautónyi sóderből újabb úttorlaszt létesítettek.

Alkotmányos az egészségügyi reform

„Alkotmánykonform” egy washingtoni felbontó bíróság döntése értelmében Obama elnök egészségügyi reformja, amely szerint 2014-től minden amerikai állampolgár számára kötelező lesz a társadalombiztosítás. „Ez nem beavatkozás az egyéni szabadságjogokba, pontosabban nem jobban, mint az éttermek és szállodák kötelezettsége, hogy kiszolgálják a vendégeket” – rögzítette ítélete indoklásában a bíró.

Olasz-görög „fejetlenség”

Sem Athénban, sem Rómában nem tudják még, ki lesz az új kormányfő

Gy. Z.

Meglehetősen nyögvenyelősen halad a kormányváltás, illetve a miniszterelnökök pozíciójának az utódlása mind Athénban, mind pedig Rómában. Nagy változásokról, illetve előrelépésről egyik fővárosból sem érkezett lapzártánkig jelentés. A napközbeni események azonban fordulatossá mutatkoztak.

Folytatódó huzavona

Egyre közelebb kerül az átmeneti kormány megalakulása az eladósodott Görögországban. Az állami televízió jelentése szerint a szocialisták és a konzervatívok tegnap befejezték tárgyalásaikat. Az új miniszterelnök helyettesei eszerint az eddig kormányzó szocialistákhoz és az ellenzéki konzervatív Új Demokrácia nevű

párthoz fognak tartozni. Jeórfiosz Papandreu kormányfő délután 5 órakor fölkereste hivatalában Karolosz Papuliasz köztársasági elnököt, aki ezt követően a pártok vezetőivel is beszélt.

Az azonban még mindig kérdéses, hogy a görög sajtó által favorizált Lukasz Papadimosz, az Európai Központi Bank korábbi alelnöke alakíthat-e kormányt. Továbbra is szóban van Filipposz Petszalniosz parlamenti elnök, Aposztolosz Kaklamianisz szocialista képviselő és Vasziliosz Szkúrisz, az Európai Bíróság el-

nöke is. Az új kormány feladata lesz, hogy keresztülvigye az athéni parlamenten az EU-val és az IMF-fel megállapodott drasztikus takarékosági intézkedéseket és az államháztartás rendbetételét, továbbá előkészítse az előrehozott választásokat.

Megy is, marad is

Silvio Berlusconi olasz miniszterelnök megerősítette tegnap, hogy a hónap végén lemond, és nem indul a jövő évi választásokon sem. Ugyanakkor közölte,

hogy az általa kiválasztott utódjelölt, Angelino Alfano (képünkön) a tavasszal kandidálja magát pártja színeiben. Berlusconi azt akarja kívánni még, hogy a római parlament fogadja el a Brüsszelnek megígért gazdasági reformokat; ez néhány hétig eltarthat. Amint azonban feláll hivatalából, Giorgio Napolitano államfőnek el kell kezdenie megbeszéléseit az új kormány megalakításáról. ◀

Róma: 31 millió euró a 2020. évi olimpia kampányára

Az olasz gazdasági és hitelválság dacára Róma folytatja kampányát a 2020. évi nyári olimpiai játékok megrendezési jogának elnyerésére. A pályázati bizottság tegnap úgy határozott, hogy jövőre 31 millió eurót fordít erre a célra, közölte Gianni Alemanno, az Örök Város polgármestere, aki szerint egy olimpia nemcsak Rómának, hanem az egész országnak gazdasági előnyökkel járhat.

Forró a talaj a Közel-Keleten

Hírösszefoglaló

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) kedden nyilvánosságra hozott – eddigi legkritikusabb – jelentése ellenére sem mond le atomprogramjáról Teherán. Olyannyira, hogy Izrael elpusztításával fenyegetett tegnap Maszúd Dzsazajeri, az iráni fegyveres erők vezérkari főnökének helyettese, aki kijelentette: „A legegyszerűbben a dimónai atomerőművet tudjuk megtámadni.” Hozzátette, hogy egy esetleges katonai csapás esetén az iráni válasz nem korlátozódna csak a Közel-Keletre. Simon Peresz izraeli államfő vasárnap azt mondta, hogy az Irán elleni katonai támadás valószínű.

A NAÜ hiteles információk alapján azt állítja: Irán olyan kutatásokat és kísérleteket is végzett titokban, amelyeknek csak egy céljuk lehet, és ez nem más, mint atomfegyver kifejlesztése. A BBC szerint ugyanakkor a jelentés nem szól arról, hogy Irán atombombát

Ahmadinezad iráni elnök 2007-ben a natani atomerőműben. A NAÜ bírálta a perzsa atomprogramot

gyárt. Irán NAÜ-nagykövete, Ali Asgar Szoltanije az IRNA hivatalos hírügynökség beszámolója szerint kijelentette: országa soha nem lesz hajlandó felhagyni atomprogramjával, de továbbra is együttműködik az ENSZ-szervezettel.

Az iráni atomprogramról szóló NAÜ-jelentés miatt az ENSZ BT-nek foglalkoznia kell az ügygel, ezért Franciaország össze akarja hívni a testületet, és súlyos szankciókat fog követelni Teherán ellen a testületben – mondta Alain Juppé francia külügyminiszter.

Nem kizárt, hogy az Egyesült Államok is újabb büntető intézkedéseket vezet be Irán ellen. Csakis kétoldalú szankciókról lehet szó, mert Oroszország és Kína ellenkezése miatt kevés az esély arra, hogy a BT újabb határozatot hozzon. ◀

Elkészült az Északi Áramlat

ÚMSZ

Évi mintegy 174 millió eurót veszít Szlovákia azzal, hogy kedden üzembe helyezték az Északi Áramlat gázvezetékét, amely Oroszországot közvetlenül összeköti Németországgal – írja tegnapi számában a *Hospodárské Noviny* című szlovák gazdasági napilap. Az újság szerint a földgáztranzit egy részét eddig lebonyolító szlovák Eurostream társaság 2013-tól kezdve mintegy 20 százalékkal kevesebb gázt fog szállítani.

Az Északi Áramlat már a tervezés idején nagy vitákat váltott ki, mivel ezzel az Európai Unió által elgondolt Nabucco, amely függetlenítene a részes országokat az orosz gázellátástól, ismét hátrányba került. Németország mondhatja ugyanis a magáénak Európa legnagyobb gazdaságát,

Merkel és Medvegyev mosolyog. Európa nem örül a vezetéknek

mindazonáltal ott is vannak ellenségek. Az 1224 kilométer hosszú vezeték ünnepélyes avatásán jelen volt a francia és a holland kormányfő, valamint az Európai Unió energiaügyi biztosa is. Angela Merkel német kancellár, Dmitrij Medvegyev orosz államfő együtt forgatta el a jelképes cső-

szakasz tolózárijának hatalmas fémkerékét. A beruházás 7,4 milliárd euróba került. A vezeték a Szentpétervár melletti Viborgból indul, majd a Balti-tenger alatt a németországi Lubminnál ér ismét szárazföldre. Már épül a jövőre átadandó második csővezeték: 700 kilométer el is készült. ◀

Katonai repülő a holttestekért

MTI

Elindult Kecskemérről az An 26-os magyar katonai repülőgép az egyiptomi buszbaleset halálos áldozataiért. A magyar szakértők bevonása ugyanis azt eredményezheti, hogy ma haza tudják szállítani az összes holttestet. A vasárnapi hurghadai buszbaleset sérültjei, akiket a település kórházában ápolnak, mindannyian szállítható állapotban vannak, és tegnap fel is készítették őket az útra. Az egyiptomi sajtó az ügyészség vizsgálati eredményeire hivatkozva azt írja: turistabuszra nem volt jogosítványa a sofőrnek, aki a szerencsétlenül járt magyarokat szállította a repülőterre. A lapok szerint az őrizetbe vett férfit nem is regisztrálták sofőrként az illetékes minisztériumban. ◀

Sürgeti az idő a koalíciót

Cs. P. T.

► Továbbra sem sikerült egyezségre jutni a koalícióban a választási törvény módosításáról, ám a vita nem folytatható a végtelenségig, mert a kormány kifut az időből – hangzott el az RMDSZ frakciónak keddi esti együttes ülésén, melyen az RMDSZ vezetői többek között a választási törvény módosításáról szóló egyeztetések eddigi eredményeit és a költségvetését ismertették a honatyákkal. „Megegyeztünk abban, hogy az RMDSZ nem változtat az álláspontján: továbbra is a vegyes választási rendszer híve, és a választások összevonásával is csak akkor ért egyet, ha az új törvény nem csorbítja a kisebbségek képviselését” – számolt be lapunknak az ülésről Fekete Szabó András. A szenátusi frakcióvezető szerint a választási törvényről zajló vita a képviselők számán a közvetlen módon mandátumhoz jutó jelöltek arányán akadt el a vita a koalícióban. „Ha november végéig nem jutunk egyezségre, nem lesz időnk a törvény módosítására” – magyarázta a politikus. A megbeszélésen Kelemen Hunor szövetségi elnök ismertette a költségvetés sarkaszámait, s elhangzott, hogy további stratégiáját ezen a téren a költségvetés véglegesítése után alakítja ki az RMDSZ. Az együttes ülésen többen bírálták az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) tevékenységét. „Álláspontunk az, hogy az ANI túlló a célon, ellenőri ügyészként viselkednek” – mondta a szenátusi frakcióvezető. ◀

DNA foglya Apostu

Folytatás az 1. oldalról

„Reggel nyolc óra körül értesítettek a titkárságról, hogy megjelenek az ügyészség emberei a városházán. Arra kértek, tanúként legyenek ott a polgármester irodájának házkutatásakor. Emellett átnyújtottak egy hosszú beadványt, amelyben a legfelsőbb bíróság határozatára hivatkozva visszamenőleg tíz hónapra elkérték a közbeszerzési eljárások teljes dokumentációját. Ezután a polgármesteri irodába vezető ajtókat lepecsételtek” – tájékoztatta lapunkat a történetéről László Attila. Kolozsvár alpolgármesterre a kivizsgálásra hivatkozva nem árult el részleteket arról, hogy pontosan

milyen dokumentumokat vittek el a vádhatóság emberei. Az előjáró nem tudott tájékoztatni arról sem, hogy pontosan mivel gyanúsítják az ügyészek a felettesét. Hangsúlyozta azonban, a polgármesteri hivatalban végrehajtott házkutatási parancs kizárólag Sorin Apostut érinti, minden további dokumentumban felbukkanó, polgármesteri hivatalban dolgozó személy neve tanúként szerepel a jegyzőkönyvekben. Utóbb Oana Buzatu, a városháza szóvivője is megerősítette: az ügyészek vizsgálata nem terjedt ki az alpolgármesteri irodákra.

A közel félnapos házkutatás után az ügyészek minden nyilatkozatot megtagadva távoztak a

polgármesteri hivatalból, és magukkal vittek több vastkos irattartót. A vádhatóság emberei a polgármester lakásán illetve feleségének ügyvédi irodájában is házkutatást tartottak.

Sajtóinformációk szerint Sorin Apostu százezer euró csúszópénzt fogadott el két cégtől, amelyek szerződésben álltak a városházával. Más értesülések arról szóltak, hogy egy 140 millió eurós aszfaltozási szerződésből kapott kenőpénzként jutalékot. Feleségét – aki ügyvédi irodát működtet a városban – állítólag azért hallgatták ki, mert kapcsolatban áll Kolozs megye tanácsának letartóztatott alelnöke, Radu Bica ügyével. ◀

Sorin Apostu polgármestert délben a városházáról a DNA székházába kísérték a korrupcióellenes ügyészek

Talárosoknál járt Bănescu

ÚMSZ

► A törvényhozási munka minőségi javításáról, valamint a jogszabályok közötti ellentmondások megszüntetéséről egyeztetett tegnap az alkotmánybírákkal Traian Bănescu államfő. A taláros testület által kezdeményezett, több mint kétórás találkozó után az államfő elmondta, hogy a parlament számos alkalommal módosítja a kormány által hozott sürgősségi kormányrendeleteket, ezért a törvények értelmezhetőek válnak. Hozzátette: nem konkrét törvényről egyeztettek, hanem csak általánosságban tekintették

át a jogszabályok általános alkotmányossági felügyeletét. Traian Bănescu példaként említette azokat a törvényeket, amelyek alkotmányosságának megvizsgálását kérték a taláros testülettől. „Jelenleg a parlament minden jogszabály vagy kormányhatározat esetében az Alkotmánybírósághoz fordulhat, nem csupán azokkal, amelyek szűkebb értelmezésben a taláros testület hatáskörébe tartoznak” – fogalmazott az államfő. Mint ismeretes, az ellenzék számos alkalommal kérte az Alkotmánybíróság álláspontját a megszorításoknak érvényt szerző jogszabályokkal kapcsolatban. ◀

Ponta lemond az elnökségről, ha Geoanát nem zárják ki

M. Á. Zs.

► A Szociáldemokrata Párt (PSD) etikai bizottsága vasárnap dönt arról, hogy elegendő alapot szolgáltatott-e Mircea Geoană szenátusi elnök az alakulatból való kizárással azzal, hogy a párt vezetőségének utasítása ellenére sem volt hajlandó önként lemondani házelnöki tisztségéről. Victor Ponta szociáldemokrata elnök saját személyét illető bizalmi szavazásként kezeli Geoană példás megbüntetését, leszögezve, hogy ha jövő hétfőn a PSD országos ügyvezető vezetősége nem vonja meg a politikai bizalmat elődjétől, akkor lemond tisztségéről és tisztújító kongresszust hív össze. Mint korábban írtuk, a PSD vezetősége azzal vádolja Mircea Geoanát, hogy nem konzultált velük múlt heti amerikai látogatása előtt, ahol „az ellenzék vezéréként” tetszelgett. Továbbá, azt sem nézték jó szemmel, hogy jelezte, 2014-ben újra megmérettetné magát államfőjelöltként, ezzel megkérdőjelezve a Szociál-Liberális Szövetség (USL) együttműködését, amely szerint Crin Antonescu liberális pártelnök lesz az ellenzék közös jelöltje a tisztségre.

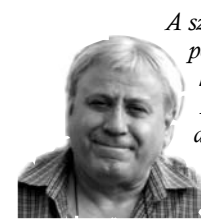
A szociáldemokraták szenátusi frakciója hétfőn kérte Mircea Geoană lecserelését Titus Cor-

lăţean Maros megyei honatyával. Kezdeményezésüket többek között az érintett ellenállása miatt sem tudták keresztülvinni, ugyanis ülésvezető házelnökként több konzultációs szünet után berekesztette a munkálatokat. Geoană ugyanakkor azzal érvel, hogy alakulata elveszítené a második állami közméltóságot, ugyanis az kormánypartok nem fogadják el a szociáldemokraták közötti helycserét és saját jelöltet állítanának. Victor Ponta pártelnök szerint ez a veszély nem áll fenn, ugyanis alkotmánybírói döntés szerint a szenátusi elnöki tisztség a ciklus végéig a PSD-t illeti meg.

Mindenesetre tegnap a szociáldemokraták nem kérték az ügy napirendre vételét a felsőházban, Ioan Chelaru szenátusi alelnök leszögezve, hogy megvárják a vasárnapi etikai bizottság, illetve a másnapi országos vezetőségi ülés döntését. Közben a PSD több megyei szervezete is állást foglalt az ügyben, egyesek Geoană kizárását kérték, mások védelmére keltek.

Az RMDSZ még nem döntötte el, javasol-e házelnökjelöltet, ha Geoanát leváltják. Fekete Szabó András felsőházi frakcióvezető szerint kívárvák a fejleményeket. „Mi egyelőre csak állunk, és bámulunk, hogy mit történik a PSD-ben” – mondta az ÚMSZ-nek a szenátor. ◀

Egy lyukkal beljebb

Bogdán Tibor

A szűnni nem akaró belpolitikai acsarkodások közepette elsikkadt a Nemzetközi Valutaalap romániai küldöttségvezetőjének egy igen fontos felszólítása. Jeffrey Franks ezúttal – részben – szakítva a nemzetközi pénzügyi intézményre jellemző kesztyűs kezessé, diplomatikus megfogalmazásokkal egyértelműen leszögezte: végképpen fel kell számolni azt a rendszert, amely lehetővé teszi az állami és a magánszektorban egyaránt fellelhető „okos fiúk” féktelen nyereszkeskedését. A bankszakembert alighanem csak a kötelező udvariasság tartotta vissza attól, hogy még nyersebben fogalmazva kerek-percek kimondja: fel kell hagyni a lopással.

Nagy kérdés persze, hogy meghallja-e a narancsvörös hatalom, vagy akár az ellenzék a nyomatékos figyelmeztetést. Ha igen, akkor még lenne némi remény a válságból való kilábalásra, hiszen a kormány végre felhagyna eddigi nyomorfozó, de célra nem vezető megszorító intézkedéseivel, és ahelyett, hogy korlátozásaival a közalkalmazottakat, a nyugdíjasokat sanyargatná, a román gazdaságot rendszerezzen, politikusi jóváhagyással fosztogató „okos fiúkra” sújtana le.

Ezzel feltölthetné a krónikusan kongó államkasszákat, ennek nyomán előmozdíthatná a beruházásokat, következképpen az újabb munkahelyek létrehozását, így pedig fékezhetné az életszínvonal csökkenését, amivel végső soron javíthatna a kormány zuhanórepülésben lévő népszerűségén.

Nem elhanyagolható érvek ezek, már csak azért sem, mert a nagykorruptió évenként eurómilliárdoktól fosztja meg a gazdaságot. Csupán azzal félmilliárd eurós többlet juthatna a költségvetés, ha egyetlen nagy állami vállalatnál, a Hidroelectricánál véget vetnének a panamázsának.

Gazdasági elemzők és politikusok előtt egyaránt nyilvánvaló, hogy Románia tragikus gazdasági helyzetében a világválság, a görögországi állapotok, az uniós tagállamok között egyre ziláltabbá váló kapcsolatok begyűrűzése mellett nem kis szerepe van a zsigerívé vált nagykorruptciónak.

A széles társadalmi rétegekben elégtételt kívánó lépésnek van azonban egy nagy hátránya: azt ugyanis fölöttébb népszerűtlennek tartanák az „okos fiúkat” is magukban foglaló jóval szűkebb (bár azért még mindig meglehetősen népes) pártkliens körök – kormánypartiak vagy ellenzékiek, amelyek a lopásban, hazudozásban, csalásban egyaránt tagelhunyo cinkossággal bátorítják és támogatják egymást.

Igy feltehetően változás a jövőben sem várható. Mert bár Jeffrey Franks a valutaalap piros pirulák után bícsúzóul átnyújtott egy zaharin-tablettát is: a bérék és a nyugdíjak emelésének lehetőségét, a parlament mégis megszavazta mindkettő befagyását a következő esztendőre. Ami világszerte jelzés arra, hogy a politikai elit továbbra sem a milliárdokat összelopkodó híveit kívánja megbaboláznia, hanem a lapostárcájú kisember nadrágszíját húzza egy lyukkal beljebb.

Román lapszemle

Ha Romániát európai szintű célponttá fejlesztene, a turizmus másfél milliárd eurós jövedelmet hozna az államkasszában – derül ki az Eurostat tanulmányából. Eszerint Románia a térség legjobb turisztikai potenciáljával rendelkezik, de külföldi turistákat a külföldi befektetők tudnának idevonzani. (Capital) ► Januártól korlátozás nélkül vállalhatnak állást Izlandon a román munkavállalók, miután az ország kormánya teljesen liberalizálta munkaerőpiacát. Az Európai Parlament múlt héten szólította fel a tagállamokat a munkaerőpiacok megnyitására. (Adevărul)

Az MPP Maros megyében is székely népszavazást akar

Kovács Zsolt

► Marosvásárhelynek kell az autonóm Székelyföld fővárosának lennie, ezért a Magyar Polgári Párt (MPP) olyan polgármesterjelöltet támogat, aki ezt meg tudja valósítani, mondta el tegnap Szász Jenő. Az MPP országos elnöke szerint ennek az elvárásnak Bölöni László, Bíró Zsolt vagy Smaranda Enache is megfelelne. Kifejtette: Dél-Tirol autonóm tartományban is az olasz többségű Bolzano a főváros, erre a mintára Székelyföld fővárosa is a román többségű Marosvá-

sárhely lehet. Szász Jenő hozzátette: egyeztettek a Székely Nemzeti Tanáccsal, és abban állapodtak meg, hogy Maros megyében is ki kellene írni az egységes Székelyföldről szóló népszavazást. Elképzelésük szerint Maros megye esetében azt a kérdést tennék fel: „Akarja-e, hogy az ön települése az autonóm Székelyföld régióhoz tartozzon?” Ilyen módon a népszavazás után megrajzolódna Székelyföld határa is, mondja Szász, aki szerint azok a Maros megyei települések, ahol igennel szavaztak bekerülnek, a többiek „kiiratkoznak” Székelyföldből. ◀

Románia első „magánpapja”

Beszélgetés Báthory Gyula gencsi református lelkipásztorral

„Én vagyok Románia talán első, hivatalosan elismert privát papja. Működési területem az egész ország” – ecsetelte lapunknak helyzetét Báthory Gyula gencsi református lelkipásztor, akitől Tőkés László püspökként megvonta lelkészi hivatásának gyakorlási jogát.

Sike Lajos

► A fél ország ismeri az ön körül kialakult botrányt, melynek nyomán volt püspöke megvonta református lelkészi hivatásának gyakorlási jogát. Most mégis arról érkeznek a hírek, hogy továbbra is esket, keresztelemet, prédikál, mintha mi sem történt volna.

– Az Úr vigyáz az ő gyermekeire, köztük rám is. Végzettségem okán továbbra is lelkipásztorként ténykedem, csak más státusszal. Én vagyok Románia talán első, hivatalosan elismert privatizált papja, akinek joga van mindarra, amit felsorolt. Mondom, hivatalosan, vagyis állami engedéllyel elismert privát papja, mert van külön pecsétem, számlám, nyugtám, s minden, ami csak törvényes működéséhez szükséges. Működési területem az egész ország, némi nagyképűséggel azt is mondhatnám, hogy egész Európa. Szolgáltatásaimért 16 százalékos adót fizetek. Jogositványom nem valásfüggő, bárki, bármilyen szertartásért hozzám fordul-

hat. Az idén csak keresztelemet ötször, temetésre hatszor hívtak. Talán mondanom sem kell, hogy többnyire a társadalom peremére szorult emberekhez. De hát ők is az Isten teremtményei. Megrázó esetekkel is találkoztam. Két személyt a kórházból temettem, mindent magam intéztem, mert egyetlen hozzátartozójuk sem jelentkezett. Legalábbis a temetésig, mert azt követően hirtelen feltűntek, és követelték az eltávozott javait és lakását. Státuszom azzal is változott, hogy én vagyok az aradi székhelyű Üldözött Lelkészek Egyesületének elnöke.

► Nocsak, van ilyen is?

– Ha az üldözött papokról többet akar tudni, figyelmébe ajánlom Kuszálék Péternek a *Forradalom szikrájától* írt szamizdat kiadású könyvét. Az abban felsorakoztatott tények közelebb visznek a témához. Szomorú, hogy felekezeti hovatartozás nélkül, egyre több ilyen lelkész van.

► És milyen okok miatt, hisz mégiscsak demokráciá-

ban élünk, ha olyan is mi-lyen?

– Mindenekelőtt az olyan vezetők miatt, akik a visszafordított egyházi vagyontól minél nagyobb szeletet akarnak kihalászni a maguk vagy az őket szolgáló alázattal támogató barátaik javára. Magam is valami ilyesminek vagyok az áldozata.

► Azt mondják: kezdetben nagyon jó viszonyban volt püspökével, később csakugyan a vagyon okán romlott meg viszonyuk. Mégpedig azért, mert ön nem tudott elszámolni bizonyos pénzekkel.

– Inkább úgy fogalmaznék, hogy az első években normálisan együttműködtünk, az-

tán elfajultak a dolgok. Ennek jórészt a sajtóból már ismert rövid története az, hogy eladtam azt a 154 hektár földet, amit egy alapítvány közreműködésével az egyház számára vásároltam. Erre azért voltam rákényszerülve, mert a kiírt pályázat lejárt és én többszöri sürgetésre sem kaptam meg az egyházkerülettől azt a tízezer dollárt, amit a föld átíratása végett az ő számlájukra utaltak. Nekem pedig az egész összeggel el kellett számolnom, azzal is, amit nem kaptam meg. Ezért egyszerűen nem volt más választásom, mint az eladás, mert honnan is akasztottam volna le gyorsan tízezer dollárt? Am a föld árával maradéktalanul

elszámoltam: a pénzt közjegyzői elismeréssel átadtam Orbán Zoltánnak, Tőkés László püspök bizalmi emberének. Eljárásom korrektségét az is bizonyítja, hogy az ügylet lebonyolításában illetékes Corvinus Zrt. és az Új Kézfogás Alapítvány utólag semmit nem követel tőlem. De hadd tegyem hozzá, az ügy kapcsán a bíróság sem hozott olyan döntést, hogy én nem számoltam volna el rendesen. Ebből egyértelmű: ha valaki elvett a pénzből, az nem én voltam! Akkor mit akart tőlem az egyházkerület és volt nagyra becsült vezetője?

► Igaz-e, hogy amikor kizárták az egyházból, jelké-

pesen, de valós koporsóval eltemették, ami mégiscsak durva leszámolás, messze meghaladja a jó ízlést, a keresztényi szokást és erkölcsöt, hisz önnek felesége és két gyermeke van.

– Örööm a fényképet a koporsóról, még a nevem is rajta szerepel. Tőkés László néhány mindenre kapható papja mutogatta az embereknek, de a püspök úr végül nem ment bele az ocsmány koporsós játéka, amit a történetek ellenére, utólag teljes szívvel köszönök neki. A püspök úr bölcs döntésének köszönhető, hogy a jelképes temetésem után Krisztus szolgálja hamar feltámadhatott és ha más státuszban is, de szabadon szolgálhatja az Urat. Egyedüli mércém Krisztus és a Szentírás, mert akik ebben hisznek, csak azok szabadok.

► Nem titkolom: e beszélgetés előtt kikértem több református pap véleményét. Egyhangúan azt mondták, hogy különálló, privát, ökomenikus tevékenységével sokat árt az egyháznak.

– A történetek ellenére, én továbbra is reformátusnak tartom magam. Konzervatív reformátusnak, akit több papársammal ellentétben nem fertőzött meg a sátánizmus vagy más irányzat. Ami pedig a kérdést illeti: ha akarnék, se tudnék annyit ártani az egyháznak, mint amennyit több botrányos ügyel volt főnököm ártott.

Báthory Gyula, az első „maszek pap”. Munkahelye: az egész ország, egész Európa

A szerző felvétele

Hullanak az európai vezetők

Az euróövezeti adósságválság rövid másfél éve alatt több prominens fej is a porba hullott, s több hivatalban lévő vezető politikus alatt is inog a szék – nem Papandreu az első, és nem Berlusconi a második.

Gy. Z.

► Görögország gazdasági válsága szinte cunami-szerűen söpört végig Európán, elsősorban is az euróövezet tagállamai sorában. Nemcsak hazugságok tömkelege szükségeltetett ehhez (mint Athén esetében, amikor mindent elkövetett az akkori kormányzat, hogy bekerüljenek az exkluzív klubba), és nem is csak a gazdaságirányításban elkövetett hibák sorozata: alaposan hozzájárta magát a globális gazdasági-pénzügyi válság is. Mindez így együtt követelte megannyi vezető politikus fejét.

Dublintól Pozsonyig

A válság első áldozata Brian Cowen ír miniszterelnök volt, akinek nevéhez fűződik Írország rekordméretű államháztartási hiányának

felhalmozódása, a bankszektor összeomlása. A volt miniszterelnök karrierje idén február elején ért véget a parlament feloszlatásával: Cowen januárban veszítette el parlamenti többségét, miután kormányának szembe-szűlnie kellett azzal, hogy a gazdasági és pénzügyi válság következtében az ír bankok a csőd szélére kerültek. Megmentésük az ország bruttó hazai termékének (GDP) a harmadába került, amit megszorító csomaggal kellett kompenzálni. Dublin éppen egy esztendeje 85 milliárd eurós pénzügyi segélycsomagot kapott az Európai Uniótól és a Nemzetközi Valutaalaptól, ennek fejében keményen viszsza kellett nyesnie a költségvetési kiadásokat, és növelnie az adókat.

Szlovákiában is a kormány bukásához vezetett a válság: bár a szlovák parlament elfo-

gadta az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (ESFS) kapacitásbővítését, a négypartii kormánykoalícióban ezen a téren nem volt meg az egység. Ezért Iveta Radicová a szavazást összekapcsolta a kormány iránti bizalmi szavazással, ami azonban kormányt bukásához vezetett. Radicová a márciusi előrehozott parlamenti választásig, illetve az új kormány felállása ügyvezető kormányfő. Szlovákia legnépszerűbb politikusról a lemondást követően elterjedt a hír, hogy államfőjelöltként indul 2014-ben az államfőválasztáson (2009-ben szoros versenyben maradt alul Ivan Gasparoviccsal szemben). Radicová azonban a hónap elején közölte: a március 10-ére kiírt parlamenti választások után visszavonul a politikától és folytatni kívánja pedagógusi pályáját.

Ibériai földrengés

Valószínűleg a pénzügyi válság áldozata lesz José Luis Rodríguez Zapatero spanyol miniszterelnök is. A Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE) élén álló politi-

kus támogatottsága a népszerűtlen reformok, a megszorító intézkedések miatt csökkent. A PSOE ellenfele, a konzervatív Néppárt (PP) a május 22-én megrendezett regionális és helyhatósági választásokon elsőprő győzelmet aratott, azt vetvén Zapatero szemére, hogy az országot sújtó pénzügyi és gazdasági válságra nem időben és nem a szükséges intézkedésekkel reagált. Ezt követően döntött a kormányfő amellett, hogy november 20-án előrehozott választást tartanak, amelyen elemzők szerint szinte biztosra vehető az eddigi kormányzó szocialisták veresége.

A harmadik áldozat Zapatero szomszédja, José Sócrates portugál kormányfő. A lisszaboni kormány április elején fordult segítségért az EU-hoz és az IMF-hez, azt követően, hogy nem sikerült keresztülvinnie a törvényhozásban az újabb – 11 hónap alatt már a negyedik – megszorító csomagot. A kudarc miatt Sócrates lemondott, a júniusban megtartott előrehozott választásokon a jobbközép Szociáldemokrata Párt (PSD) nyert, vezetője,

Pedro Passos Coelho lett a miniszterelnök, de azóta már ő is nyomás alá került a megszorítások miatt.

Az új jelöltek

Tegnapra virradóan a harmadik napjukba léptek a görög kormányalakítási tárgyalások. A felek mindazonáltal nem adták jelét a nagyfokú konstruktivitásnak, viselkedésük inkább kötélhúzásról árulkodott, noha az Európai Unió hatalmas nyomást gyakorol Görögországra az euróövezet is veszélyeztető belpolitikai válság rendezése érdekében. A miniszterelnöki tisztségre a legtöbben már ekkor Lukasz Papadimoszt, az Európai Központi Bank egykori alelnökét látták a legesélyesebb jelöltnek. Egy kormányzati tisztviselő az így kialakult helyzetet úgy értékelte, hogy a görög kormányválság megoldását is elodáztatja a vélemények különbözősége. A kormányzó szocialista és az ellenzéki konzervatív párt tisztségviselői még tegnap hajnalban is úgy nyilatkoztak, hogy Papadimosz kormányfői kinevezése akadályokba ütközik. A nevéük

elhallgatását kérő források szerint mindkét pártnak fenntartásai vannak vele kapcsolatban, ezért más lehetséges kormányfőjelöltet keresnek. Tegnap számában a *La Stampa* című olasz napilap azt írta: „A költségvetési törvény elfogadása után (november végén – szerk. megj.) azonnal lemondok, és mivel úgy vélem, senki nem tudja majd megszerezni a szükséges többséget egy új kormány megalakításához, február elején valószínűleg választások lesznek, de én nem indulok jelöltként – jelentette ki Berlusconi.” A jobbközép új jelöltje a PdL-vezető és volt igazságügyi miniszter Angelino Alfano lesz. A 41 éves politikus július óta irányítja a Szabadság Népe pártot, és mint ilyen, Berlusconi jobbközépséget számítja. A búcsúzó miniszterelnök ugyanakkor kizárta, hogy Alfano vezetésével alakuljon meg az átmeneti kormány; szerinte az egyetlen kiutat csakis az új választások kiírása jelenheti. „Alfano mindenki számára elfogadható személy, és hiba volna már most feláldozni” – magyarázta a hamarosan távozó Berlusconi. ◀

Lap-top

A nap címe. Voltaképpen ki a tökfilkó?, Grigore Cartianu, *Adevărul*

Magyarázat. Kedves kis eszmeftuttatás arról, hogy miként húzta csöbe Victor Pontát a román politika messze legintelligensebb párosa, Ion Iliescu és Adrian Năstase. Vagyis a sajátjai, akik a fiatallembert elnöki magasságokba röpítették, fejére egy túl nagy kalapot adva. Függetlenül az ügy kimenetelétől (késő este, külföldről, Victor Ponta elég határozottan szembeszállt az ördögi párossal, azt mondta, a lemondásig elmenően hű marad a párt választmányának egyhangú döntéséhez) a zavar, ami Geoană körül kialakult, nem tesz jót az ellenzéknek. Bár ki tudja? Végre nem mindenki Băsescu ostobaságairól beszél, és hát az áruló Geoană sem sokáig lehet megtúrni ott, ahol van. (Érdekes Ponta megjegyzése: nem most vesztették el a szenátus elnöki tisztét, hiszen Geoană amúgy sem tett semmit a pártért, az ellenzékért, amelynek képviseletében ott van!) Még Cartianu végkövetkeztetése is bájos – miszerint már nem Geoană, hanem Ponta a PSD új, igazi tökfilkója –, hiszen ilyen kis tökfilkók a sajtóban is előfordulnak, és Gregoárt az irigyei és a rosszakarói ezek egyikeként emlegetik.

Két újság – két vélemény. A *România liberă* úgy látja, Mircea Geoană egy új baloldali pártot alapíthat, ha kirúgják a PSD-ből. (A lap szerint valószínűtlen, hogy az UNPR-be igazolna át, a dezertőrök eklektikus alakulatába, miután annak fő vezetőit ő maga menesztette a PSD-ből anno.) Ezzel szemben a *Cotidianul* magának Mircea Geoanának a fészbukos bejegyzésére hivatkozva azt írja: ostobaság feltételezni a pártalapítást. Szerintünk is az, noha – pillanatig ne felejtjük – Romániában élünk, és Geoană volt már államelnök is. Jellemző amúgy, hogy milyen kajánul csúfolják a választási veresége miatt, jóllehet csalás áldozata lett. *Vae victis!*

A nap álhire. Miután a meteorológusok hidegfrontot jeleztek holnapról, a bukaresti polgármesteri hivatalokban lázas tervezés indult arra nézve, hogy ki hogyan lepődik meg majd, s mit tesz első meglepetésében, amikor beköszönt a tél.

Minden napra egy mondás

„Egy régi közhely szerint mindig elpusztítjuk, amit szeretünk – nos, akárhogy nézzük, ez fordítva is igaz.”
Chuk Palahniuk

Vers él a szívükben

A múlt hét végén meghívtak – az Erdélyben lassan egyedüli nemzetközi – vers- és énekmondó verseny döntőjének zsűrijébe. Mit keresnek én ott? – tiltakoztam az elején, hiszen verset mondani ugyan (több mint negyed évszázada) színpadokon mondtam, de azóta sem; írni is írtam gyerekkoromban, de hát Kosztolányi szerint minden gyermek költőnek születik, csak ki-nevelik belőle. Aztán eszembe jutott Bernard Shaw, akinek ragyogó öngazoló mondásától még bíráló is elhallgattak, noha a festők azt kérték számon tőle, hogyan merészel művészeti kritikát írni, amikor soha egyetlen képet nem festett. „Életemben soha egyetlen tojást sem tojtam, de még tudom állapítani a főtt tojásról, hogy friss-e vagy sem...” – mondta Shaw.

Nos, megvallom, ahogyan Shaw szerette a tojást, úgy szeretem én a verset. Sokszor fohászkodok magamban KAF soraival: egy kis lírát, ha lehet még...

Úgy tűnt, elhal a vers. A XVIII. Bartalis János vers- és énekmondó verseny szervezői is –

Ambrus Attila

elővigyázatosan – a kortárs költészet seregszemléjének mottójával Anavi Ádám rezignált felismerését választották: „Hitelt ma ki előlegez/ a versnek, ha fölösleges?/ Végelgyengül a vers. ... Ámde/ mért túri ezt Heinrich Heine?/ Ők mondták... akárki lássa!/ Raszkoľnyikov meg Natása:/ gyengül a versnek hatása./ A kompjuter aláásta!” Arra nem számítottam, hogy éppen a komputerkorszak gyerekei cáfolnak rá immár klasszikus költőnk pesszimizmusára. Közel fél-száz középiskolás és egyetemista jött el Brassóba, hogy előadja saját értelmezésében az erdélyi és magyarországi költők verseit.

Még nagyobb volt a döbbenetem a verselőadók hallgatása közben. A költők nagy részét személyesen is ismertem, ismerem, értékeltem, értékelem finom vagy gyilkos iróniájukat, önróniájukat. Ennek az iróniának azonban nyoma sincs a mai tizenévesek lelkében. Ők Szilágyi Domokos gúnyba átcsapó, maró iróniáját, KAF intellektuális humorát, Orbán János Dénes makkraevős csúfondórosságát halálko-

Ők emberibbnek lesznek, mint szüleik önző generációjának tagjai

molyan veszik. Elsívárosodott, érzelmihiányos időnkben a fiatalok nem komputereké akarnak válni, hanem emberré, akinek vannak érzései, vágyai, aki szeretve gyűlöl és gyűlölve szeret, aki hisz, akinek az emberiség fokmérője az emberiség.

Olvasom, hogy Brassó megyében 1989 óta először a fiatal, 29 éven aluli munkanélküliek száma és aránya meghaladja az eddig legveszélyeztetettebb, kiszolgáltatottabb csoportot, a 40-49 évesek csoportját. A mai tizenévesek, huszonévesek szüleinek önzése beérett. A huszonkét év alatt az Éljen a mának!, Éljen magadnak! Parancsának engedelmességek – kéjesen peresze – s gyerekeik, akiknek mindent megvették, de keveset adtak – a ráfigyelésből, a szeretetből – most a társadalmi pusztában bolyonganak.

Az alkalmasabbak viszont nem törődnek bele a lét sivárságába. Vers van a szívükben, s ez akár elég is lehet a boldogsághoz. De kiállításuk segélykiáltás is. Szülőnek, pedagógusnak fel kell ismernie, hogy nem az anyagi szükségletek kielégítése, még csak nem is az intelligenciaszint, az IQ palléro-

Stressz

Horváth István

Végítélet Harsonája

– Ha a lista teljes, és nem szólal meg a Végítélet Harsonája vagy akármi, amire várnak, minket vádolhatnak. A mi gépünket használták. Nekem egy csöppet sem tetszik a helyzet.

– Értem – mondta George lassan. – Ebben van valami. De, tudod, ilyesmi már máskor is történt Kölyökkoromban, lent Louisiana-ban, volt egy tökfj predikátorunk, aki azt mondta, hogy jövő vasárnap vége a világnak. Emberek százai hittek neki, a házukat is eladták. Semmi sem történt, de azért nem vadultak meg, egyszerűen úgy vették, hogy elszámította magát. Néhányan mind a mai napig hisznek neki.

– Jó, jó, de ez nem Louisiana, ha még nem vettek volna észre. Csak ketten vagyunk, ezek a papok meg százával. Tetszenek nekem, és őszintén fogom sajnálni az öreg Samet, mikor életműve fordítva sül el, de szívesebben lennék valahol másutt.

– Én is. De nem tehetünk semmit, amíg a szerződésünk le nem jár, és meg nem érkezik a gép.

– Persze – mondta Chuck elgondolkozva –, de azért egy kis szabotázst bármikor megpróbálhatnánk.

– Próbálhatnánk a fenét! Sokkal rosszabb lenne.

– Nem, kigondoltam valamit. Figyelj rám! (...) Valamelyik gépvizsgáltnál ráakadunk valamire, amit ki kell cserélni, valamire, ami néhány napra feltartja a munkát Persze kijavítjuk, de nem túl gyorsan. Ha jól időzítjük a dolgokat, mikor az utolsó név kiugrik a regiszterből, lent lehetünk a repülőtéren.

– Nekem ez nem tetszik. Életemben először lécelek le egy munkától. Különbön is gyanússá válnánk. Nem. Én egy tapodtat se mozdulok innen, jöjjön, aminek jönnie kell!

Arthur C. Clark: Isten kilencmilliárd neve. Fordította Nagy Zoltán

Iránból, ellene

Ha létezett Irán lerohanására valamiféle made in USA-terv – és miért ne létezett volna? –, akkor az mindenképpen Szaddám Huszein sikerrel kecsegtető, ám csúfos kudarccal végződött kísérletét majmolhatta. Pontosítok: a Pentagonban kiötlött Irán ellenes katonai akciótervek kis dekorációkkal, de pontosan követik Szaddám 1980-as perzsiái betörését, amely végül is nyolc éves öldöklésbe torkollott. A fiatalabbak kedvéért megjegyzendő, hogy akkoriban Szaddám bírta Washington és Párizs jóváhagyását, különben soha nem esett volna neki Teheránnak. Egy amerikai invázió célja jelenleg semmiképpen nem lehet az, hogy megszállva tartsa Iránt, ehhez az iraki és afganisztáni kiszállás után nem lenne ereje. De a fő hadászati centrumokat megbénítaná, a rezsimet képes lenne megingatni, a vallási-adminisztratív vezetőkötől bábót fabrikálni, és megtehetné, hogy az olajától függő országot pont ebből kiforgassa. Ehhez csak egy kis földet kell foglalnia az iraki határon, amely stratégiai fontosságú, hisz itt van az iraki olaj nyolcvan százaléka: Khuzestan megszállásával biztosítaná a hormuzi szorosot és Irán gépesített egységeit kényszerítené, hogy feléljék véges tartalékait. Bush idejére jellemző is egy ilyen terv, Obamának azonban inkább a stratégiai visszavonulás a zsánere, mint a csapásmérés.

Most éppen ennek a tervnek a szellemében szóltak meg azonban Irak baathista körei is, amikor pont a khuzestaniakat kérték fel, hogy indítsanak dzsihadot Irán ellen, hisz az már ki tudja hányadik önállósulási harcukat fojtotta vérbe. A 2005-ös akcióról, amely a függetlenedő megyét leszerelte, tud a világ, hiszen Teherán az angolokra terelte a gyanút, mondván, a kavaráss az övék, s utalván egy híresen bukott bászrai ügyre is, ahol az arabnak öltözött speciálisok ékes angolssággal beszéltek.

A mostani khuzestani történések az arab tavaszba tartoznának, de gyorsan elnyomták őket. Innen a fegyverbe-bíztatás is, amely viszont pompásan illik a bagdadi szunnita körök világképébe, miszerint Amerika nélkül Irak a síita Irán kezébe kerülhet. Kérdés, hogy ha fokozódik a khuzestani arabok áttérése a síitizmusról a szunnita hitre, az ottaniak átszökése az iraki oldalra és erősödik a helyiek nacionalizmusa – amely nem feleli, hogy 1925-ig (Pahlavi sah anektáló intézkedése), illetve 1979-ig

(az iszlám forradalom bekebelező hatása) a régió nagyjából önálló volt –, akkor a folyamat mennyire veszélyes Teherán számára. Terítékre most már nem az Irakkal közös arab identitás kerül, hanem a szunnita hit, amely „dzsihadosabb” keveréknek bizonyul.

Ady András

Kihívás a zöldenergia

Farkas István

„A megújuló energia egyértelműen fejlődő ágazat Romániában – egyrészt az ország kedvező feltételeket kínál, a legvonzóbbakat Európában, másrészt pedig az egyre növekvő kereslet mind az országban, mind pedig a régióban ösztönzőleg hat a nagy beruházásokra” – jelentette ki tegnap Borbély László a Renexpo South-East Europe 2011 – Nemzetközi Megújulóenergia-vásár megnyitóján. A bukaresti Palota teremben (Sala Palatului) tartott ünnepségen a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium tárcavezetője hangsúlyozta: szembe kell nézni a klímaváltozás negatív hatásaival, amelyek ellen-súlyozásában komoly szerepet kaphat a megújuló energiaforrások használata, amely része Románia energetikai stratégiájának.

Energikus beruházás

„Számolnunk kell az energia árának drágulásával, de miközben széles ajtót nyitunk a befektetőknek, nem engedhetjük, hogy az egekbe szökjenek az árak” – mondta Borbély, aki a vásáron jelen lévő befektetőket arra figyelmeztette, hogy a megújuló energiaforrások használata egyet jelent a természetvédelemmel. Hangsúlyozta: az uniós szinten elismert hatástanulmányok nélkül senki nem kaphat engedélyt. „A minisztérium is a megújuló energiaforrások használata mellett foglal állást, támogatja a befektetéseket, de nem tevesztheti szem elől a környezetvédelmet sem” – emelte ki Borbély László. Példaként említette az általa

Borbély László végignézte a standokat és elbeszélgetett a résztvevő cégek képviselőivel A szerző felvétele

vezetett szaktárca Zöld ház programját, „amely mindenkinek jó, mind a lakosoknak, mind a befektetőknek, és nem utolsósorban a természetnek”. Elmondása szerint a minisztériumhoz eddig 43 ezer kérés érkezett Zöld ház-engedélyre a magánszemélyek részéről és további több száz jogi személyektől, polgármesteri hivataloktól, iskoláktól.

Az erő a civileknél van

A Renexpo közel száz kiállítója lefedi a szélenergia, napenergia, vízenergia, hőszivattyú és geotermális energia, biogáz, energiahatékony építkezés technológiáit egyaránt. A szél- és napenergia-megoldásokat felvonultató park egyébként elkülönített része a vásárnak, ahol csak az ebben a témában járatos kiállítók vesznek részt. A szemlén a Hargita

Mezei Energetikai Közszolgálat (HMEK) is képviseltette magát, amely az energia racionális felhasználása, az ezzel kapcsolatos költségek csökkentése, illetve a megújuló erőforrások használatának ösztönzése céljából jött létre. Az intézmény egyben kapcsolóként is működik az ágazatbeli hivatalok és civil szervezetek között. „A bukaresti vásár azért fontos, mert az országban jelenleg ez a legkövetkező hely a kapcsolatfelvételre a romániai piac szakértőivel és a szektor egyéb kulcsfontosságú szereplőivel” – mondta Dobos Alpár, a HMEK munkatársa.

Brit segítséggel

Gáll-Tamás Avena, a szervező aradi Reeco Ro cég vezetője megnyitóbeszédében hangsúlyozta: a Renexpo South-East Europe Románia

legfontosabb megújuló energia és energiahatékonyság témakörben rendezett kiállítása, amelyet egyben 2008 óta Délkelet-Európa egyik legnagyobb energetikai platformjaként és a kulcsfontosságú szakértők találkozási helyeként tartanak számon. A megnyitón részt vett Liviu Buzilă, Nagy-Britannia romániai nagykövetségének kereskedelmi osztályvezetője, aki elismerően szólt az energetikai vásár kezdeményezőiről, hangsúlyozva, „a legjobb időben szervezik, ugyanis az energiaforrások hiányában kihívásokkal teli időszakot élünk”. „Mind az új technológia kidolgozása és alkalmazása terén, mind pedig az energetikai hulladékok feldolgozása és tárolása kérdésében számíthat Románia Nagy-Britannia segítségére” – biztosította Borbély Lászlót és a vásáron jelen levő cégeket Buzilă. ◀

Gubójában sült meg idén a nagybányai gesztenye

Sike Lajos

„A korábbi évek kínálatához képest idén mintha eltűnőben lenne a hazai piacokon az egyik legértékesebb és legizletesebb vadgyümölcsünk, a gesztenye, amelyet állítólag a törökök annak idején lóabrákként hoztak az országba. Mivel a kínálat szerény, az ár is tartja magát: november közepén még mindig 10-12 lejbe kerül kilója, az utcákon árult sült gesztenyéért pedig háromszor ennyit kell fizetnünk.

Mindez a hosszan tartó szárazság számlájára írható, amely igencsak megvámolta az idei termést. Mint hírlík, még ismert hazai termőhelyén, Nagybánya vidékén is csak külföldi segédlettel, olasz, görög és spanyol „pótlással” tudták megrendezni a híres, többnapos gesztenyeünnepet. Egy tótmogyorósi gazda elmondása szerint a csapadékhiány miatt a termés nemcsak rendkívül apró szemű volt, de valóságilag „belesült” a gubóba, amelyből nehéz volt kiszedni, kifejezni.

Elszáradó ligetek

Az ismert máramarosi gyümölcsészeti szakember, Menyhárt Lajos lapunknak elmondta, sajnálattal látja, hogy az őszi egyik kedves színfoltja lassan eltűnőben van erről a vidékről. „Persze, a szárazság nagy szerepet játszott ebben, de a bajok oka sokkal mélyebb, nevesen az, hogy rendre tönkremenek a régi termőhelyek. Az utóbbi években egy hirtelen támadt betegség miatt, amelyet a hazai agrárium nem tudott kezelni, rendre elhalnak, elszáradnak az évszázados termőfák. A színérváral-

jai erdőben, ahol legutóbb jártam, már 15-20 százaléuk sem él. Sajnos nem tudok arról, hogy környékünkön új gesztenyeligeteket telepítettek volna” – fejegette a szakember.

Nincs utánpótlás

Fodor István, a régió neves mezőgazdasági mérnöke visszont a telepítésekhez szükséges odafigyelést hangsúlyozza. A gesztenyének sajátos mikroklíma kell, amely az északnyugati régióban Nagybánya vidékét és Nagysomkút körzetét leszámítva csak kevés helyen található meg. Szatmár megyében részben az Avas egyik szögletében és Halmihegyen adtak ezek a különleges természeti feltételek. „Ez a sajátosság többek között abban nyilvánul meg, hogy augusztusban és szeptemberben a hajnali órákban van egy kis nedvesség a levegőben, ami a termés fejlődését és érését serkenti. Éppen ezért nagyon meg kell vizsgálnunk, hová ültetünk gesztenyét. Aki csak úgy, találmra megy, az ne várjon termést” – magyarázta.

Az Európai Unió egységes és vámmentes piacának köszönhetően a fogyasztóknak azonban nem kellett nélkülözniük a vadgyümölcsöt – annak ellenére, hogy a „globalizált” paradicsomhoz, almához, szőlőhöz, barackhoz hasonlóan, a különleges gesztenye sincs annyira finom és jó ízű, mint a helyi termés. Vigasz azonban, hogy a Magyarországról származó baranyai gesztenye – amely szintén kapható a hazai piacokon – aromájában nagyon közel áll az itthon termett gyümölcs ízvilágához. ◀

Profitban a Román Posta

ÜMSZ

Több mint 470 ezer lejes profittal zárta az idei harmadik negyedévet a Román Posta, ezenkívül 13 százalékkal csökkentette kiadásait az előző év hasonló időszakához, illetve 11 százalékkal idénre tervezett költségtervezetékhez képest – derült ki a vállalat tegnap kiadott közleményéből.

„A gazdasági mutatók bizonyítják, hogy jó úton haladunk. Tudatában vagyunk annak, hogy sokat kell még dolgoznunk a vállalat hatékonyabbá és rugalmasabbá tételén” – kommentálta az eredményeket Dumitru Daniel Neagoe. A posta vezérigazgatója ígéretet tett, hogy folytatják az átszervezést, és új bevételi források felkutatásával azon lesznek, hogy minél kifutóbban működjenek és minél nyereségesebbé váljanak a vállalat.

A mostani profitmutatók elnyerték a külföldi hitelezők Bukarestben vizsgálódó

bizottságának elismerését is, akik elégedetten nyugtázták az alkalmazottak és a kirendeltségek számának csökkentését. Az átszervezést egyéb reformok is követik: a valutaalapi megállapodásnak megfelelően a vállalat élére hamarosan a magánszfériből érkező menedzser kerül, ezenfelül a többségi tulajdonos távközlési minisztérium eladni készül a cég részvényeinek legfennebb 33 százalékát. Az adásvétel lebonyolításával megbízott céget hamarosan kinevezi a szaktárca, így decemberben megkezdődhet a befektetők felkutatása.

Mint korábban beszámoltunk róla, az elmúlt években adósságot adósságra halmozó állami vállalat augusztusban 600 ezer lejes nyereségre tett szert, s bár jelezték, hogy a profit az elkövetkezőekben csökkenő tendenciát mutat, az illetékesek szerint már az jelentős eredmény, hogy kikerült a mínusz-zónából. ◀

WASS ALBERT 30 KÖTETES VÁLOGATÁS

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ A SOROZATHOZ?

ELŐFIZETÉssel:

- az első kötet ára **10 Ron**, a 1–30 kötet ára egy összegben **735 Ron** helyett **625 Ron**, így **AJÁNDÉKBAN KAP 5 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.
- A 1–30 kötet tíz részletben, **735 Ron** helyett **677 Ron**, (9 x 70 Ron + 1 x 37 Ron + 1 x 10 Ron), így **AJÁNDÉKBAN KAP 3 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli. **KÖTETENKÉNT 25 Ron + postaköltség áron**

Egy összegű megrendelésnél

5

KÖNYVET INGYEN KAP

A Mentor Kiadó és a Duna International közös sorozata

MEGRENDELHETŐ:

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc
str. Patinoarului 16/A/1.
Tel./fax: 0266371139, 0723668843
E-mail: hungalibri@clicknet.ro

PARTNERBOLTUNK, Ahol megtekinthető és megrendelhető a sorozat:

MAROSVÁSÁRHELY, ARANKA GYÖRGY KÖNYVESBOLT

HIRDETÉS

Fogyatékos a segélyrendszer

Baloga-Tamás Erika

► Világbanki segítséggel ellenőrzi és átalakítja a munkaügyi minisztérium a sérültséggel élők segélyezési rendszerét: kiszűrik azokat, akik az elmúlt időszakban jogosulatlanul vették igénybe a juttatásokat, továbbá szigorítják a kedvezmények odaítélésének kritériumait – jelentette be Sulfina Barbu munkaügyi miniszter. Az országos ellenőrzést szakorvosok, munkaorvosok és pszichológusok végzik majd, az akció költségvetése 1,8 millió euró.

Leszámolás vagy elszámolás?

A tárcavezető elismerte: sokakat kellemetlenül érint majd az intézkedéssorozat, de hangsúlyozta, elodázhathatlan lépésről van szó, mert

több ezer visszaélésről van tudomása a hazai hatóságoknak. A nagyszabású foglalkoztatással élőket tömörítő Locomotiv Egyesület képviselője, Marcela Brad szerint az ellenőrzés azért nehezen kivitelezhető, mert nincs pontos kritériumrendszer arra, hogy milyen sérültségi fokkal milyen kedvezmények vehetők igénybe. Szerinte a jelenlegi segélyezési rendszer kaotikusan működik, és nagyon sok szabályszerűségi hibáján kívül kerül nehéz helyzetbe.

Sulfina Barbu is elismerte, hogy pontosításra szorulnak a kritériumok, de reményét fejezte ki, hogy a Világbank által is támogatott akció hozzájárul a rendezetlen kérdések tisztázásához. A miniszter ígéretet tett arra is, hogy a súlyos sérültséggel élők ellenőrzése méltányosan zajlik majd, az átvilági-

tás ugyanis az érintettek számára is különböző költségekkel, például utazási kiadásokkal jár. Szemben meglehetősen példátlanul 19 ezer esetben például 300 személy esetében már bebizonyosodott, hogy jogtalanul éltek a kedvezményekkel, 500 esetben pedig jelenleg is nyomozás folyik. Két esetben korrupció gyanújával vádat is emeltek.

Hargita megye „tisztá”

Hargita megyében jelenleg 11,5 ezer személy részesül rokkantnyugdíjban. Bán Katalintól, a Hargita megyei nyugdíjpénztár igazgatójától megtudtuk, hogy a fogyatékkal élők ellenőrzését nemrég fejezték be. Tájékoztatása szerint minden egyes igénylést ellenőrzött a nyugdíjpénztárhoz tartozó,

munkaképességet megállapító hivatal, és 318 esetben ítélte úgy a bizottság, hogy jogtalanul jutottak támogatáshoz az igénylők. „Természetesen ezekben az esetekben azonnal megszüntettük a nyugdíj folyósítását. Ugyancsak az ellenőrzés révén változott 304 személy korábbi nyugdíjbesorolása” – mondta az intézményvezető. A várható további ellenőrzésekkel és a kritériumrendszer szigorításával kapcsolatban Bán Katalin elmondta: bízik abban, hogy Hargita megyében most már nem derül fény további szabályszerűségekre, sikerült valamennyi visszaélést kiszűrni.

Inkább munkát kérnek

A sérültséggel élőket felháborítja a kormány újabb intézkedése. „Nagyon köny-

nyen megeshet, hogy csalóknak minősül az ember, annak ellenére, hogy sérültséggel él, rá is szorul a támogatásra, de nem felel meg a kritériumoknak, vagy nem felel meg azoknak az előírásoknak, amelyek alapján a nyugdíjat kapták. Ez történik, ha a szabályokat átgondolatlanul, kapkodva változtatják az emberek feje fölött” – nyilatkozta Nagy Ilona marosvásárhelyi rokkantnyugdíjas, aki úgy érzi, a kormány megbélyegzi a rászorulókat. A sérültséggel élő hölgy sem a javadal-mazással, sem a gondozással nem elégedett. „Folyamatosan azt hallani, hogy visszafutunk a juttatásokkal, hogy sokba kerülünk. De higgye el, nekünk is jobb volna, ha lenne elég munkahely a kereskes székességeknek, ha lenne, ahol dolgozunk a pénzünkért” – vélekedett a rokkantnyugdíjas. ◀

Röviden

Új rendelet a hókotrásról

Rendelettel módosítja Anca Boagiu szállítás- és közlekedési miniszter az idei szezonra érvényes hótakarítási szabályokat. A rendelkezések értelmében csak olyan cégek vehetnek részt a közutak tisztításában, amelyeknek a gépkocsiparkja korszerűen felszerelt. Az idén a tavalyihoz képest húsz százalékkal csökken a hótakarításban részt vevő haszongépjárművek száma, de a behavazott útszakaszokat feleannyi idő alatt meg kell tisztítani, mint tavaly. A rendelet szabályozza, hogy mennyi idő alatt kell kiérnie az úttisztítók a problémás útszakaszokra, és azt is, hogy egy illetve két sávot mennyi idő alatt kell járhatóvá tenniük.

Élő adásban figyelik Sepsiszentgyörgyöt

Tovább fejlesztik a két hónapja telepített sepsiszentgyörgyi térfigyelő rendszert. Eddig csak az archivált felvételeket nézte vissza a rendőrség, a következő hetekben azonban már élőben figyelhetik a hatósági megbízottak, mi történik a kovásznai megyeszékhely utcáin. Az illetékesek abban bíznak, nem csak a közlekedésszabálysértő nő így, de csökken a bűncselekmények száma is, szükség esetén pedig a járőrök a korábban gyorsabban a helyszínre érkehetnek.

Verespatak: nem adják fel a beruházás ellenzői

Sipos M. Zoltán

► „Nem vagyunk bűnözők” – hangoztatták tegnapi sajtótájékoztatójukon azok a környezetvédők, akik kedden a verespataki beruházás ellen tiltakozva néhány órára birtokukba vették a kolozsvári Continental szálloda üres épületét. Az aktivistákat képviselő Mihnea Blidariu, az ismert Luna Amară együttes frontembere hangsúlyozta: akcióikban olyan civilek vesznek részt, akik számára fontos a környezetvédelem, illetve az, hogy a verespataki aranykitermelés engedélyeztetésének jogszerűtlensége ellen tiltakozzanak. A környezetvédők attól tartanak, ha módosul a bányatörvény, végrehajtható a verespataki ingatlanok államosítása. Mint ismert, a Continental szállóban zajló akció résztvevői ellen a rendőrség is fellépett: a tüntetők magántulajdonát (például a hangosbeszélőket) is elkobozták, anélkül, hogy bármivel gyanúsítanák őket. Eckstein-Kovács Péter ügyvéd az érintettek jogi képviselőjeként hangsúlyozta: a

rendfenntartók magatartása nem arra utal, hogy független módon képviselnék az igazságszolgáltatást. Szerda este a közszolgálati televízió kolozsvári stúdiójának épülete előtt tartottak tüntetést a verespataki beruházás ellenzői: harminc környezetvédő aktivista némán, leragasztott szájjal demonstrált. A Kolozsvári U Mobilcelo BT–Elan Chalon férfi-kosárlabda-Eurochal-lenge Kupa csoportmérkőzésen is jelen voltak a környezetvédők. Szakáts István aktivista a *Paprika Rádió*nak elmondta, sérelmezik, hogy a média nem ad teret a demonstrációról szóló híreknek, és egyoldalúan közvetíti a verespataki beruházással kapcsolatos híreket. A kosárlabda-mérkőzésen azért jelentek meg, hogy így is nyilvánosságot szerezzenek, továbbá azért, mert a kolozsvári csapatot a Verespatakra beruházó cég, az RMGC támogatja. Több hasonló tiltakozó akcióra került sor az ország más városában is. A fővárosban a Román Televízió épülete előtt tüntettek a környezetvédők. ◀

MOGYÉ: újabb felhívás

Hírösszefoglaló

► Újabb közleményt adtak ki tegnap a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) oktatói az önálló magyar intézet ügyében, miután az utóbbi hónapokban többször kudarcot vallott a felsőoktatási reformnak megfelelő intézményátalakítás. „A Marosvásárhelyi Orvosi és

Gyógyszerészeti Egyetem önálló magyar tagozatának létrehozásáról az 1/2011 sz. tanügyi törvény 135. cikkelye rendelkezik. A törvény a 363. cikkelyben multikulturálisnak megnevezett, az anyanyelvi oktatásban jelentős hagyományokkal rendelkező egyetemeken kötelezően előírja a magyar nyelvű oktatás önálló szerveződését” – emlíkeztetnek a közlemény

szerzői. Az egyetem román vezetői szerint a magyar intézmények létrehozása nehezítené a román szaknyelv el-sajátítását, a frissen közzétett felhívás azonban ezt cáfolja. „A román szaknyelv alapos elsajátítása, a román beteggel román nyelven történő kommunikálás olyan evidenciák, amelyeket senki sem kérdőjelezhet meg” – hangsúlyozzák az oktatók. ◀

Spontán vizit Funeriunál

F. I.

► „Nem tüntetünk mi, uram. Szó sincs tüntetésről. Azért jöttünk, hogy egyenként fogadjon minket a tanügyminiszter, és meghallgassa a panaszainkat” – mondta lapunknak Carmen Rugaci, a Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége (FSLI) tagja, aki tegnap Bukarestben mintegy száz tanártársával együtt az oktatási minisztérium épülete előtt várakozott. A pedagógusok azért szerettek volna találkozni Daniel Funeriu tárcavezetővel, mert a képviselőház kedden megszavazta a közalkalmazotti béreket jövőre befagyasztó sürgősségi kormányrendeletet. A találkozó végül elmaradt. „Persze hogy nem fogad egyiktünk sem – méltatlankodott az egyik pedagógus. – Ahogy ideértünk, két percet rá elviharzott.”

A pedagógusok végül írásban kérvényezték a miniszteri meghallgatást – az autók motorháztetőjén írták meg a hivatalos kérést, majd az eljárásnak megfelelően iktatták a minisztérium titkárságán. „A bérfagyasztás és az oktatásügy alacsony költségvetése mellett a legszomorítóbb, hogy senki nem hajlandó párbeszédet folytatni ve-

A tanárok a minisztériumba bejutottak ugyan, Daniel Funeriu irodájába azonban nem

Fotó: Farkas István

lünk. Az állások befagyasztása, az osztályok túlszűfélése és az új tanügyi törvény hasonló képtelenségei mind olyan kérdések, amelyekről a tanárokkal is konzultálni kellett volna. Nem azt akarjuk, hogy most rögtön emeljék meg a fizetéseinket, hanem azt, hogy ülünk asztalhoz, és beszéljük meg ezeket a dolgokat” – hangsúlyozta a rögtönzött sajtótájékoztatóján Liviu Marian Pop, a FSLI elnöke. Hozzátette, ha a mos-

tani akciójukkal nem érik el a céljukat, jövő héttől összefognak a tanügyi szakszervezetek, és sztrájkot tartanak az oktatási minisztérium székháza előtt. A béreket és nyugdíjakat befagyasztó sürgősségi kormányrendeletet kedden az RMDSZ képviselői is megszavazták. „Azért jártunk el így, mert megkért erre a kormány, s mi a koalíció tagjai vagyunk” – magyarázta lapunknak Máté András frak-

cióvezető. A politikus „technikai kérdésnek” nevezte a rendelet elfogadását. Emlékeztetett, hogy az egységes nyugdíjtörvény a nyugdíjak 2012-es emelését irányozza elő, és mivel ezt az ország gazdasági helyzete nem engedi meg, szükség volt erre a jogszabályra. Máté ugyanakkor emlékeztetett: az RMDSZ javaslatára a 2012-es költségvetés tervezetbe bekerül a nyugdíjemelés lehetőségé. ◀

Az aktivisták jogi képviselője Eckstein-Kovács Péter (jobbra)

Röviden

Maros megye a Gödörben

Hatvan Maros megyei festő és népi iparművész munkáiból nyílt kiállítás tegnap a budapesti Gödör Klubban *Marosvásárhelyi tájak* címmel. A Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének tagjai mintegy 150 festménnyel mutatkoznak be, többségük képzőművészeti végzettségű. A népi iparművészetet egy textíles képviseli, aki rongyszőnyegből indul ki és naiv képeket sző, a nemezelő ősi magyar motívumokat használ munkáin, míg két fafaragó falra akasztható alkotásai is ott lesznek a tárlaton – mondta el Czirjék Lajos, a Maros megyei egyesület alelnöke. Máté Péter, a Gödör művészeti igazgatója elmondta, jövőre a szentendrei festményekből szerveznek kiállítást Marosvásárhelyen.

Dosztojevszkij ünneplő Oroszország

Dosztojevszkij egykori lakásából kialakított múzeumban nyílt kiállítással kezdődött tegnap az író születésének 190. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezések sora Szentpéterváron. A múzeum-lakás, amelyben az orosz irodalmi klasszikus élete utolsó éveiben, 1878–1881 között lakott, maga is negyvenéves jubileumát ünnepli. Dosztojevszkij ebben a házban írta a *Karamazov testvérek* című regényét. A szentpétervári Dosztojevszkij múzeumban nemzetközi tudományos konferenciát rendeznek, amelynek témája az író világirodalomban elfoglalt helye lesz.

Ünnepi könyvhétvége

Antal Erika

► Közel ötven stand, több ezer könyvcím, író-olvasó találkozó, könyvbemutatók és előadások várják az érdeklődőket máától szombattig a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokában, a 17. nemzetközi könyvhétvégre. A ma délelőtti ünnepi nyitórendezvényen átadják az idei Szép Könyv díjakat, majd Árkossy István *A könyv esztétikája* címmel tart vitaindító előadást. A háromnapos könyvmaratonon valamennyi erdélyi magyar kiadó jelen lesz, valamint magyarországi és felvidéki könyvkiadók is eljönnek legújabb és legnépszerűbb kiadványaikkal.

Tartják a szintet

Ünnep a könyvhét, nemcsak a szakmának, hanem a könyvbarátoknak is, hiszen a legfrissebb kötetekhez juthatnak hozzá jelentős árkedvezményekkel ez alatt a háromnap alatt. Mint minden évben most is számos szerző lesz jelen, a könyvbemutatókon, szerzői esteken kívül az előcsarnokban, a standoknál dedikálni is fognak. Ma Kovács András Ferenc, Kozma Mária, Banner Zoltán, Markó Béla várja többek között az irodalomkedvelőket. Kali Király István, a Romániai Magyar Könyves Céh (RMKC) elnöke érdeklődésünkre elmondta, az idei vásárnak nincs szennzációs újítása, ami kiemelné az előző évek rendezvényei közül, de a jelenlegi gazdasági helyzetben igazából annak is örül-

Ma rajtol a 17. marosvásárhelyi könyvvásár. A standokat már tegnap délután berendezték A szerző felvétele

nek, hogy tartani tudják a korábban felállított szintet. „Talvaly 2009-hez képest 30-40 százalékra esett vissza a vásárlás, a könyvvásárt azonban, úgy látom, még eltartja a város” – magyarázta lapunknak Kali Király. Az RMKC elnöke elismerte, folyamatosan csökken az olvasásra szánt idő, és ugyanakkor a vásárlási potenciál is nagyon alacsony. „Rengeteg ember van, aki szívesen vásárolna meg a legújabb könyveket, akár havonta, de fizetéséből jó, ha futja évi egy-két kiadványra” – vélekedett Kali.

A jövő olvasóira koncentrálnak

Az idei rendezvénysorozaton a szervezők a gyerek-

közönségnek szentelnek nagyobb figyelmet, a kiadványok, a felolvasó délutánok, a mesemondó sarkok, valamint a kerekasztal-beszélgetések és előadások a jövő olvasóit célozzák meg. „A Romániai Magyar Könyves Céh mindig fontosnak tartotta a gyerekek, fiatalok könyvkultúrába való bevonását” – magyarázta Kali, aki szerint idén minden kiadó készült gyerekkönyvekkel. Emellett a színház előcsarnokában berendezett beszélgetősarokban a fiatalok olvasási szokásairól beszélget Kádár Annamária pszichológus és Szávai Iloana, a Pont Kiadó szerkesztője. Kali szerint az erdélyi könyves szakma csak akkor éli túl a jelenlegi válságát,

ha fokozottan figyel az értelmiségi réteg igényeire és a gyerekekre, utóbbiakból nevelve ki a jövő könyvvásárlóit. „A papíralapú könyv még sokáig létezni fog, mivel létezik egy erős erdélyi értelmiségi réteg, amely még mindig fogékony a nyomtatott betűre és igényli azt. A kultúrstratégáknak erre az értelmiségi rétegre kell figyelniük, és támogatniuk kell az erdélyi könyvkiadást. Én bízom abban, hogy felfigyelnek ennek szükségességére, mert a könyv biztosítja az értelmiségi réteg kialakulását, ha az ő érdeklődésük elsatnyol, akkor fölösleges könyvkiadásról és egyáltalán magyar nyelvű kultúráról beszélünk. ◀

Kulturális városrangsor

ÚMSZ

► Sepsiszentgyörgyöt mutatja be követendő példaként a művelődési minisztériumnak alárendelt Kulturális Kutatási és Tanácsadói Központ (CCCDC) a Városok Kulturális Vitalitása című felmérésében. A kulturális élet mozgalmasságáról képet adó toplistában – amelyet a *transindex.ro* ismertet – az első helyet Kolozsvár foglalja el, az erdélyi város esetében a kulturális vitalitási mutató 1,09. A második helyen Nagyszeben áll (0,88), Sepsiszentgyörgy 0,86-os mutatóval szintén dobogós. A sorban Temesvár (0,84), Gyulafehérvár (0,57), Iași (0,56), Beszterce (0,52), Târgoviște (0,47), Csíkszereda (0,44), Marosvásárhely (0,36), Konstanca (0,34), Nagyvárad (0,33), Craiova (0,27), Piatra Neamț (0,25), és Brassó (0,1) következik. A kutatás szerint néhány nagyvárosban, így Kolozsváron, Brassóban és Marosvásárhelyen a kultúrára szánt összegek jóval szerényebbek, mint jó néhány kisvárosban, így kiemeltülően Marosvásárhelyen és a közszférának a kulturális szektor támogatásához való hozzájárulása. Továbbá fény derült a kulturális és a kreatív központok fontosságára is. Sepsiszentgyörgy jó példa, hiszen a felmérés készítői úgy értékelik, a településen működő kultúrház inkább kulturális központként működik, hiszen körülmények, népzeneegyütteseknek és népi táncegyütteseknek, egy színjátszócsoporthoz, illetve kulturális kluboknak ad helyet. ◀

Szócs kiáll Dörnerék mellett

Hírösszefoglaló

► Szócs Géza kulturális államtitkár a Magyar Rádió *180 perc* című adásában kiállt Csurka István és Dörner György mellett. Szócs szerint meg kell nekik adni az esélyt arra, hogy megmutassák a hozzáértésüket. A kulturális államtitkár az interjúban kijelentette, hogy nem kíván a fővárosi döntésekbe beleszólni, és mivel az Új Színház igazgatói kinevezése fővárosi hatáskör, neki semmiféle kompetenciája nincs az ügyben, ezért is nem ment el a kulturális bizottság hétfői meghallgatására. Az *Index* beszámolója szerint Szócs Géza a rádió riporternek ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy Csurkának a magyar politikából való száműzéséből „nem kellene annak következnie, hogy a rendszerváltás egyik jelentős szellemi előkészítőjét többé nem engedjük színpadra”.

Az államtitkár szerint Csurka István száműzése a magyar kultúrából nem volt helyes. Szócs ugyanakkor leszögezte, hogy „ha az Új

Szócs Géza kulturális államtitkár esélyt ad Dörnernek Fotó: Tofán Levente

Színház, vagy bármely másik színház rasszista, uszító, antiszemita, fajgyűlölő, embertelen tartalmakat üzenő darabok tervével állna elő, annak megálljt kell parancsolni”. Szerinte Dörner Györgynek és Csurka Istvánnak is „meg kell adni azt

az esélyt – és meg kellett volna már adnunk hosszú ideje –, hogy a színpadon mutassák meg hozzáértésüket, igazgatóként és dramaturgként is. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, Dörner Györgyöt annak ellenére nevezte ki Tar-

lós István, Budapest főpolgármestere az Új Színház élére, hogy az illetékes szakmai bizottság 6-2 arányban Márta István eddigi igazgató pályázatát támogatta. Az színház élén történt vezetőváltás miatt kilenc budapesti színházigazgató nyílt levélben fordult a főpolgármesterhez. Az ügyben felszólalt két erdélyi színházvezető is – Bocsföldi László és Tapasztó Ernő amiatt méltatlankodik, hogy a szélsőjobb oldali nézeteiről elhíresült Dörner György, a budapesti Új Színház frissen kinevezett igazgatója pályázatában úgy hivatkozott az Aradi Kamaraszínházzal és Tamási Áron Színházzal történő együttműködésre, hogy elözetesen nem is egyeztetett velük. Tiltakozásának adott hangot a több mint négyszáz nemzetközi tagot számláló Berliini Művészeti Akadémia is. „Ez tartósan károsítja a magyar kultúránemet megítélését világszerte” – olvasható a Tarlós István budapesti főpolgármesternek küldött nyílt levélben. ◀

„Tudós nők” Csíkban

B. T. E.

► Molière-darabbal készül az idei évad második bemutatójára a Csíki Játékszín – holnap este *A tudós nőket* – holnap este *A tudós nőket* játssza a társulat.

„Bár tulajdonképpen ez már a második bemutató a szeptember elseji évadnyitó óta, felnőttelőadásból ez az első, hisz az évet gyerekelőadásokkal, Budaházi Attila *Mindennapi varázslatok* című meséjével kezdtük” – nyilatkozta lapunknak Szabó Noémi, a Csíki Játékszín közönségszervezője. A darab rendezője a budapesti származású Porogi Dorka, aki jelenleg a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem rendező szakának végzős diákja. „Ez az első nagyszínpadi előadásom. Izgulok, és kíváncsi vagyok arra, hogy hogyan fogadja majd a közönség” – nyilatkozta a rendező. A darab válasszásával kapcsolatban elmondta: érdekesnek találja a mű mondanivalóját, hisz igaz emberek igazi problémáira világít rá.

„Érdekes látni, hogy a XVII. század embere ugyanazokkal a problémákkal szembesült akkoriban, mint

napjaink embere. Hibáink, esendőseink ugyanazok maradtak több száz év elteltével is” – fogalmazott Porogi. Hozzátette, *A tudós nőkre* is jellemző az, ami a molière-i vígjátékok többségére: a darab célja nem csupán az, hogy a nézőt megnevettesse, hanem hogy egyúttal a társadalom tükré és kritikája is legyen, hisz Molière drámáiban nevetség tárgyává válnak különböző társadalmi csoportok, típusok, és a közönségekkel szembe fordított tükörben bizony megjelennek az emberi gyengeségek is. A darabot Molière társulata először a párizsi Palais-Royalban mutatta be 1672-ben, amikor Chrysale, a módos polgár szerepét maga a szerző alakította. Az azóta Molière egyik mesterművének tekintett darab a premier-jén nagy botrányt kavart: a szatirikus-gúnyos műben a közönség soraiból sokan magukra ismertek. A holnap esti bemutatón a Csíki Játékszín színészei mellett egy vendégművész is feltűnik, Philaminte-et, a feleséget a Jászai Mari-díjas B. Fülöp Erzsébet, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház tagja játssza. ◀

Megújult az Erdélyi Riport

Totka László

► Mától heti rendszerességgel jelenik meg az *Erdélyi Riport*, amely megújult formában, több színes oldallal kerül az olvasók elé. A kiadványt ma délután 17 órától mutatják be Marosvásárhelyen, a színház protokolltermében, ahol a Riport Kiadó könyvújdonságai is megtekinthetők lesznek. „Két évvel ezelőtt álltunk át a kétheti megjelenésre, és most lehetőséget kaptunk arra, hogy ismét heti rendszerességgel jelenhessünk meg. Ezt a váltást a design megújításával is párosítottuk, az eddigiekhez képest a lap ezen a héten formailag már egy más kinézetben hagyja el a nyomdát. Ez lesz a 400. lapszámunk, és nem véletlen, hogy a váltást mostanra idő-

Foto: Tofián Levente

Szűcs László, a Riport főszerkesztője

zítettük, éppen kilenc évvel ezelőtt indult a *Riport*” – magyarázta az *Új Magyar Szó* megkeresésére Szűcs László főszerkesztő. Elmondása szerint a formai

változást leginkább az indokolja, hogy egy hetilapnak más kinézetrel, más műfajokkal és témákkal kell foglalkoznia, mint egy olyan lapnak, amelyik csak kéthetente jelenik meg. „A heti megjelenés esetén például van lehetőség az előző hét híreinek összefoglalására, míg a kéthetente megjelenő lap esetében nincs különösebb értelme ilyen rovatot üzemeltetni” – magyarázta Szűcs. A rovatokkal kapcsolatban elmondta, ismét lesz *Tárca*, újdonság lesz továbbá az *Ütköző* című rovat, amelynek lényege, hogy több személy megszólaltatásával járnak körbe egy-egy témát. Králik Lórándnak az Amerikai Egyesült Államokról, Kínáról és a muzulmán világról jelent meg sorozata, a mostani lapszámtól kezdődően számítá-

saik szerint 10 héten keresztül a Dél-afrikai Köztársasággal ismergetik meg az olvasókat. Kérdésünkre, mennyire alakult át az *Erdélyi Riport* kilenc évvel ezelőtti célkitűzése, Szűcs László hangsúlyozta: „a lényeg és a célkitűzés nem változott, továbbra is hiteles és szabad újság marad a kiadvány”. Hozzátette, továbbra is megmaradnak a réteglap státuszban, abban az értelemben, hogy nem a szórakoztatás a céljuk. „Nehéz meghatároznom a célközönségünket, egyaránt irunk kultúráról és gazdaságról, de reméljük, hogy a megváltoztatott forma, az új, színesebb design következtében többen fogják majd olvasni a lapot, amelyben minden generáció és érdeklődésű olvasó megtalálja az őt érdeklő témát” – összegzett a főszerkesztő. ◀

Kettős tükör

Elena Udrea miniszteri öszökesége 2008 óta intézkedik kies hazánk turizmusa felől. Egymást érik a sajtószerelvényei, legendák keringenek a táskáiról (L. Vuitton is), és néha bírálják erőltetett feminizmusból táplálkozó, lassan elsekélyesedő imázsépítését. Emiatt nem találtuk furcsának a Mediafax egyik, szerdán leközölt cikkét sem, amelyben gazdasági elemzők boncolgatják a Romániai Turizmus lassacsckán már oszlásnak induló hulláját. Infrastruktúra-hiányt, képzetlen személyzetet, bolgároktól való elmaradottságot emlegetnek, és eközben Udrea borító-médiastárkodik. Madonna, lakkeruhában. A sok turista azonban, úgy néz ki, mégsem kíváncsi a turisztikai miniszter asszony gömbölyded idomaira – nekik inkább a Kárpátok égbé törő sziklaoszlopai vagy az Oltmenti síkságok lágy napnyugtái kellenének. Hazai gránit és itteni lősz – ez kell a külföldieknek... Dekoltázt látni jobb helyekre mennek...

(prier)

Röviden

Megviseli a válság a magyarországi napilapokat

A Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség harmadik negyedévi gyorsjelentése szerint szinte minden napilapot kikezdt a válság. A legnagyobb vesztes egyértelműen a *Magyar Hírlap*, amely több mint két év alatt vásárlóinak 43 százalékát veszítette el. Nem büszkélkedhet a *Népszabadság* sem, 2008 nyarán még 105 ezren vásárolták meg, idén viszont már csak 62,9 ezren. A bulvárlapok sokkal jobban fogytak, a *Blikkből* 181 ezer, a *Borsból* 85 ezer, előbbi a válság kezdetén 233 ezer (-22 százalék), utóbbi 84 ezer példányon állt.

Fiatal együttesek mutatkoznak be Nagyváradon

Feltörekvő fiatal együttesek mutatkoznak be a hétvégén a nagyváradai Moszkva kávézóban. Holnap a marosvásárhelyi Blue Moon együttest látják vendégül. Bár a stílusuk konkrétan nem meghatározható, felfedezhetünk benne dzsessz, rock, latino és szimfonikus elemeket. Szombaton a sepsiszentgyörgyi Carnivál együttes, az idei utcazene-fesztivál felfedezettje lép színpadra.

Lemondott az Oscar-gála producere

Brett Ratner, a 2012-es Oscar-díjkiosztó producere kedden benyújtotta lemondását az Amerikai Filmakadémiának, miután sokak haragját magára vonta azzal, hogy meleggalyázó kifejezést használt új filmje bemutatóján. A Filmakadémia elfogadta a 42 éves filmes lemondását. Ratner *Hogyan lopjunk felhőkarcolót?* című akcióvígjátéka sajtóértekezleten azt mondta egy kérdésre válaszul, hogy nem próbált a forgatás előtt, mert „a próba buziknak való”, de The Howard Stern Show rádióműsor vendégeként ugyancsak botránys módon nyilatkozott szexuális életéről.

Jubilál Románia első hírtévéje

ÚMSZ

► Tizedik születésnapját ünnepli a *Realitatea TV*, az ország első hírtévéje, amely a nap 24 órájában látta el friss információkkal a nézőket. A hírközlésen túl azonban a csatorna naponta elemző, beszélgetős műsorokkal is jelentkezik, nemcsak a politika, hanem a gazdaság, a tudomány, a kultúra területéről is. A televízióban olyan ismert közéleti személyiségek is vállaltak műsort, mint Emil Hurezeanu, Stelian Tănase, Mircea Dinescu; a *Realitatea TV*-nél lett sztárújságíró Letiția Zaharia vagy Cosmin Pripelceanu.

A kezdetek

A jelenleg a Realitatea Media sajtótröszt birtokában lévő adó évtizedes története alatt legalább annyira volt maga is a híradók szereplője, mint amennyire hírforrás. Ritka volt az olyan időszak, amikor a csatorna háza tája ne szövevényes üzletkötésektől, átláthatatlan tulajdonosváltásoktól, pénzmosások híréből, média és politika összefonódásától lett volna hangos. A „szemétbáróként” emlegetett Silviu Prigoană üzletember által 2001-ben alapított *Realitatea TV* történetében 2003-ig túl nagy port felkavaró események nem történtek. A tízéves évforduló alkalmával adott interjújában Prigoană a

A Realitatea TV tíz év alatt nemcsak híreket adott, azok főszereplője is volt

Paginadamedia.ro médiafigyelő portálnak elárulta, egy darabig Mircea Dinescu is a tévé részvényese volt. Az üzletember 2003 novemberében a Realitatea Média részvényeinek 55 százalékát a Bluelink Comunicazioni nevű svájci társaságnak adta el, amelyről már annak idején azt sugdosták, hogy a jelenleg előzetes leartóztatásban lévő Sorin Ovidiu

Vantu érdekltségébe tartozik. A „szemétbáró” akkor is, és most is azt állítja, hogy nem tudta és nem is érdekelte, hogy ki áll a svájciak mögött.

A SOV-korszak

Végül 2006-ban jött el a pillanat, amikor Sorin Ovidiu Vantu nyilvánosan kijelentette, hogy el-

lenőrzése alatt tartja a média-trösztöt. A csatorna 2009-ben érte el a nézettségi csúcst, jó ideig a *Pro TV* és *Antena* után a harmadik legnézettebb adónak számított Romániában. Fejlődése egy darabig töretlenül látszott: 2009 elején, amikor a többi tévé-társaság a válságra hivatkozva különböző megszorító intézkedéseket hozott, a *Realitatea* megemelte az újságírók fizetését. Végül 2009 második felében a hírtévézésben is eljött a megszorítások ideje. Egy évre rá az adó hitelenségét is már sokan megkérdőjelezték: nyilvánosságra kerültek ugyanis azok a lehallgatott telefonbeszélgetések, amelyekből már egyértelműen kiderült, hogy Vantu politikai célokra használja fel a *Realitatea TV*-t, s megalázza, rendre utasítja azokat az alkalmazottakat, akik nem elvárásai szerint alakítják a hírműsorokat. Röviddel azután, hogy bűnvádi eljárás indul az üzletember ellen, 2010 őszén átadja részvényeit gyermekeinek. Később Vantu Sebastian Ghiță üzletember cégére bízta a Realitatea Media menedzselését. Ez a szerződés rengeteg konfliktust szült a médiamágnás és Ghiță között, amelyek végeredményeként a Realitatea Media Elan Schwartzberg üzletemberhez került, a korábbi menedzser pedig *RTV* néven – a *Realitatea TV* újságíróinak egy részével – új hírtévéziót hozott létre. ◀

AMP: választ várunk Boctól

ÚMSZ

► Az Active Watch Sajtófigyelő Ügynökség (AMP) nyílt levélben szólította fel Emil Boc miniszterelnököt, hogy foglaljon állást arról a november 7-én a sajtóban megjelent hírről, miszerint azt állította volna a Román Televízió Társaság (SRTV) elnök-vezérigazgatójáról, hogy „Le kell váltani, mivel nem tett semmit a pártért!” Amint lapunkban beszámoltunk, az *Adevărul* című bukaresti napilap kormánypárti politikusként származó értesülései szerint Emil Boc miniszterelnök akkor fakadt ki a SRTV elnök-ve-

zérigazgatója ellen, amikor a képviselőházban a tévé nehéz anyagi helyzetét ismertették. Boc azt róttá fel Lázescunak, hogy nem szervezte újjá a közszolgálati tévéadót, és nem részesítette „kitüntetett figyelemben” a Demokrata Liberális Pártot. Az Active Watch lapunkhoz eljuttatott közleményében ugyanakkor arra kéri Románia miniszterelnökét, hogy nyilvánosan fejtse ki véleményét a köztévé politikai függetlenségével kapcsolatban, valamint hangsúlyozzák: a köz-média feladata az állampolgárok objektív tájékoztatása nem pedig a pártérdekek kiszolgálása. ◀

► Apróhirdetés

Budapesti galéria magas áron vásárolja XIX-XX. századi neves magyar és európai festőművészek alkotásait, különleges műtárgyakat, numizmatikai gyűjteményeket. 1077 Budapest, Wesselényi utca 9., www.karaigaleria.hu, karaigaleria@karaigaleria.hu, +36209245370, nagyváradi telefonszám: 0740-181729.

MÉDIAPARTNER

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

November 10., csütörtök

Az év 44. hete és 314. napja, hátravan 51 nap

Ma Réka, András és Tünde napja van.

A Réka Attila hun uralkodó feleségének neve. Mondákban szerepel először ezen a néven, a korabeli bizánci történetíró Kreka és Rekan alakban említi. Az András a görög Andreasz névből származik. Jelentése: férfi, férfias. Bibliai név, András apostol Jézus első tanítványa, Szent Péter testvére volt. A Tünde Vörösmarty Mihály alkotása a tündér szóból, s első ízben a *Csongor és Tünde* című drámai költeményében bukkant fel. Holnap a **Márton** és **Nimród** nevűek ünnepe.

Évforduló

- 1839 – Trefort Ágoston vezetésével megalakul Pesti Műegylet néven az első művészeti egyesület.
- 1983 – a Microsoft kiadja a Windowst, ami az MS-DOS bővítése volt egy grafikus felülettel.
- 1988 – Politikai pártok alapítását is lehetővé teszi az egyetlenségi és gyűlekezési törvénytervezet, amelyet a magyar kormány jóváhagy.

Vicc

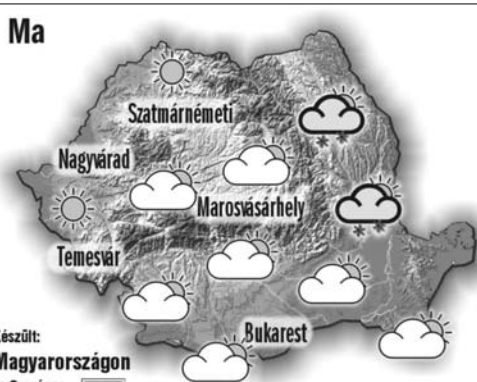
Barátnők beszélgetnek:
– Képzeld, milyen fogyókúrát találtam ki! A hűtő belsőjébe kiragasztottam egy jó alakú, vékony nő képét, így amikor enni támad kedvem, kinyitom a hűtő ajtaját, ránézek és mindjárt elszégyellem magam.
– És hatékony a módszer?
– Részben igen. Én lefogytam 5 kilót, de a férjem felszedett vagy tízet...

Recept

Sangriás gyümölcssaláta

Hozzávalók: 1 ananász, 3 kivi, 3 banán, 2 narancs, 2 alma, 2 körte, 1 csomag mazsola, 1 dl méz, 1 dl sangria.

Elkészítés: A gyümölcsöket megtisztítjuk, egyforma nagyságú kockákra vágjuk. Egy tábla rétegesen helyezük őket, a folyékonyra olvasztott mézzel minden egyes réteget vékonyan meglocsolunk. Amikor az utolsó réteget is leraktuk, az egészet meglocsoljuk a sangriával, és éjszakára a hűtőbe tesszük. Másnap fogyasztható, frissítő, finom eledel.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Északkelet felől szibériai eredetű, hideg levegő érkezik fölénk. Hatására főként északkeleten kisebb havazás is kialakulhat. Másutt napos idő várható, csak időnként zavarhatják felhők a napsütést.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	11°C	5°C
Brassó	11°C	-4°C
Bukarest	9°C	-1°C
Csiksereda	6°C	-4°C
Kolozsvár	10°C	-3°C
Marosvásárhely	11°C	-4°C
Nagyvárád	9°C	0°C
Szatmárnémeti	8°C	-3°C
Temesvár	10°C	5°C

Gondolatjel

Visky István rovata

Nem az a szeretet, ha adsz a kutyádnak egy csontot. Az igazi szeretet az, amikor megosztod a kutyáddal a csontot, bár te is olyan éhes vagy, mint az. A feleslegből adó szeretet csak érdek és számítás, a rossz lelkiismeret vagy pedig az öngazolás nehezen leplezhető jele. Szeretet csak ott van, ahol az, aki ad, nem több vagy nem más, mint az, aki ad. A

leereszkedő adakozás sokkal inkább megalázás, mint segítség. Amikor neked is éppen úgy hiányzik az, amit adsz, akkor kezdés el szeretni. A szeretet összeköti, egyé tesz. Hiszen így, attól, amit tovább adsz, te is éppen úgy függsz, mint akinek adod. A kölcsönös függés teremti meg a bizalmat és a kapcsolatot. Gyönyörű érzés, de csak kevesen merik megtapasztalni.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Problémáival ne zavarjon másokat, próbálja megoldani egyedül a saját ügyeit. Szánjon több időt saját magára, lelkivilágára.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Ügyeljen az érzelmeire és az idegrendszerére, mert elveszítheti feltehetően az irányítást. Ne hallgasson másokra.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
A lehető legharmonikusabb kapcsolat veszi kezdetét az életében, a legmélyebb érzelmekkel, amiket valaha is tapasztalt.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Az emlékezés napjai után fontos, hogy türelmes legyen. Próbáljon lazítani, keressen maga mellé egy segítőtársat.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Újra és újra régi kérdésekkel kell foglalkoznia. Ideje elgondolkozni, melyik irányba is induljon majd.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
Sok mindenre számíthat, de nyugalomra nem. Tennivalói csak szaporodnak. Komolyságát cserélje alázatra.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Váratlan, baljós események rontják el a hangulatát. Gondoljon arra, hogy az élet nem mindig örömmű.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Történjen bármi, nem fogja földhöz vágni. Kész arra, hogy elfogadja a sors kihívásait. Gyakorlatias hozzáállása átsegíti az akadályokon.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Kedvese az informatika rabja lett. Még ha így érezné is, hogy öné az igazság, hamarosan rá kell jönnie, hogy nem ilyen egyszerű a képlet.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Ma adja csupán önmagát, s akkor nem lesz semmi baj. Ne essen túlzásokba, és ne kövessen el semmilyen vakmerőséget.
- VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)**
Ma egy elbűvölő ember kerül a közelébe, de vigyázzon, mert bele akar avatkozni az életébe, és esetleg kihatásználhatja.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
A nap folyamán életében meghatározó szerepet kap párkapcsolata, amire nem árt fokozottan odafigyelnie.

Kettős látás

Horváth István

***	DELI ÉTKEZÉS	CIPŐT LEDOB	KUTYA VISELI	KÖLN FELE!	TÖRVÉNYES FERJ VAGY FELESEG	CSODÁLKOZÓ BETŰ!	MŰVET LÉTREHOZ	SZÉLSŐSÉGES	DÉRY TIBOR NOVELLAJA
MINDKÉT OLDALBÓL									
A SVÁJCI FŐVÁROSBÓL VALÓ						ELEMÉR BECZEVE OLTALMAZ, FEDEZ			
ARGUMENTUM				DOBOS IS LEHET! A SZOBÁBAN					
MARTIN... GARD; FRANCIA IRO			BEKALAPÁL ALASZKAI FOLYO						...TAVON (VAJDA JÁNOS)
***	KISMAMA SEGÉLYE					ANGOL SZIGET			
PIACON DOLGOZIK						HOLLAND FERFINÉV			
LEMONDÓ SZOCSKA	TERHÉRE VAN							A MÁSODIK BETŰNK MINDENBEN!	
DEPÓ, LERAKAT	ATTILA BECZEVE						IRODA-BELIEK! LYUKAS TAMFALI		
SZEZON-JELZŐ				NEM SÜRŰ! A SZÉN VEGYJELE					
ERŐSZAKOSKODÁS									

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318533

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Nem nyílt ki a „franciakulcs”

Kosárlabda

Turós-Jakab László

Hiába teljesített erején felül a francia kupagyőztesekkel szemben, a román bajnok U-Mobitelco BT vereséggel kezdte európai kalandját a FIBA Eurochallenge Kupában: 81-85 az Elan Chalon-sur-Saone-nal. A kezdeti lámpalázat hamar legyőzve a kolozsváriak uralták a játékot és a 33. percig vezettek, annak ellenére, hogy legjobbjuk, Krsztanovics személyi hibái miatt nem segíthette őket. A franciák azonban fokozatosan felőrölték a lelkesedésből jellese vizsgázó ellenfeleik erejét, és hétpontos előnnyel vágtak neki az utolsó 3 percnél. A hajrában, szűk egy perc alatt, három kolozsvári tripla is született, de a hibázní képtelen Delaney és Schilb pontjai végül francia

sikert szentesítettek. Hazai 19, Mijovics 13, Krsztanovics pedig 10 pontig jutott, míg a győzteseknél Delaney 33 pontját Schilb 17-tel,

Amíg a pályán volt, Krsztanovicsot (világos mezben) nem lehetett megállítani

Fotó: Manases Sándor

Aminu pedig 13-mal töltötte meg. Az E csoport nyitómérkőzésén, Krasznójarszkanban, az orosz BC Jenyiszej 76-72-re verte a belga Antwerp Giantsot. A kolozsváriakra három idegenbeli mérkőzés vár, november 15-én Belgiumban, 22-én Oroszországban, 29-én pedig Franciaországban lépnek pályára. December 6-án a BC Jenyiszej, egy héttel később pedig az Antwerp Giants látogat Kolozsvárra.

A magyar csapatok hazai sikerekkel nyitottak. A D csoportban, Paskon, az Atomerőmű SE 83-72-re verte az orosz BC Nyizsnij Novgorodot, míg a H csoportban a bajnok és kupagyőztes Szolnoki Olaj KK 85-70-re a francia Pau Lacq Orthet. November 15-én a pakiai a lett BK Ventspils, a szolnokiak pedig a német Artland Dragons vendégei lesznek. ◀

Röviden

A harmadik győzelem

Tegnap este harmadik mérkőzését is megnyerte a női kosárlabda-Közép-Európai Liga (CEWL) B csoportjában a román bajnok Aradi ICIM: 87-39 a cseh VS Prágával.

Nyeretlen maradt a Sepsi BC

A női kosárlabda-bajnokság tegnapi 7. fordulójának mérkőzései közül hat fejeződött be lapzártáig: Rapid-Marosvásárhelyi Nova Vita 48-64, Brassói Galactica-Buk. Olimpia 91-56, Nagyvárad-Gyulafehérvár 68-91, CST Alexandria-Craiova SCM 71-62, CSM Târgoviște-CSM Sportul Studentesc 97-31, Bball 6 Sepsi BC-Tevesvári BCM Danzio 35-84. Egy mérkőzés már korábban lejátszottak (Aradi ICIM UVG)-Politehnica Iași 75-33), egyet (Szatmárnémeti-Kolozsvári U) pedig elhalasztottak.

Élen a román férficsapat

Sakk

T. J. L.

Már 6. fordulón is túl vannak a görögországi Porto Carrasban zajló 18. sakk-csapat-Európa-bajnokságon. Constantin Lupulescu, Mircea-Emilian Parligas, Vajda Levente, Mihail Marin, Szabó Gergely-András-Gyula összeállításban a román válogatott 2,5-1,5-re nyert a görögök ellen és ötödik győzelmének köszönhetően az élre ugrott. A román, az azeri és a bolgár csapat is 10 meccspontot gyűjtött, a táblapontokat tekintve azonban előbbieket fél ponttal megelőzik az egyformán 15 pontos azeriek és bolgárok. A Lékó Péter, Almási Zoltán, Berkes Ferenc, Balogh Csaba, Gyimesi Zoltán összeállítású magyar csapat is nyert a 6. fordulón: 2,5-1,5 a lettek ellen. Nyolc meccsponttal és 14 táblaponttal a magyarok a 8. helyet foglalják el a 38 csapatos mezőnyben. A magyar női csapat 1,5-2,5-arányban alulmaradt a szlovén válogatottal szemben, míg a románok a németektől kaptak ki 3-1-re. A magyarok a 13. (6 meccspont, 11,5 táblapont), a románok pedig a 23. (5 mp, 9,5 tp) helyet foglalják el a 28 csapatot felvonultató mezőnyben. A magyar csapatban Hoang Thanh Trang, Mádl Ildikó, Rudolf Anna, Gara Tícia és Gara Anita, a románban pedig Cristina-Adela Foișor, Alina L'ami, Elena-Luminița Cosma, Irina Bulmaga és Carmen Voicu Jagodzinsky szerepel, akárcsak a férfiaknál, mérkőzésenként négy sakköző ül asztalhoz. A női csapat-Eb-n az oroszok (11 mp, 17 tp) vezetnek az ukránok (10 mp, 16 tp) és a lengyelek (9 mp, 16 tp) előtt. ◀

Hokiparádé a hétvégén

Jégkorong

ÚMSZ

A hét végén a román és a magyar jégkorong-válogatott is nemzetközi tornán érdeklőd.

Előbbiek a lengyelországi Sanokban, az Euro Ice Hockey Challenge-körmérkőzésen vesznek részt, s pénteken a lengyelekkel, szombaton a horvátokkal, vasárnap pedig a házigazda lengyelekkel játszanak. Tom Skinner vezetőedzőt Hozó Levente és Victor Corduban segíti munkájában, a trikolórok nem rejtik véka alá azon szándékukat, hogy megnyerjék a tornát.

A román válogatott kerete szinte kizárólag csikszeredai és brassói hokisokból áll, a kivételek Adrian Catrinio hálóőr és Nicușor Lusneac védő, mindketten a Steaua Rangerstől. A HSC Csikszeredától érkezik Góga Attila, Nagy István, Papp Szabolcs, Kósa Endre, Flinta Botond, Bíró Ottó, Szócs Szabolcs, Petres Tivadar, Becze Tihamér, Moldován Ervin, Molnár Zsolt, Virág Csanád és Mihály Ede, a Brassói Corona Fenestelától pedig Fülöp Rajmond hálóőr, illetve Nagy Csaba, Imecs Attila, Basiliusz Tibor, Zsók Levente, Antal Zsombor és Bá-

lint Zsolt mezőnyjátékosok.

Szintén péntektől vasárnapig, a magyar válogatott Miskolcon, a Négy Nemzet Tornája keretében fogadja a japán, osztrák és olasz nemzeti csapatokat. A Sapa Fehérvár AV19 mestere, Kevin Primeau ezen a hétvégén mutatkozik be szövetségi kapitányként. A Pat Cortinát és Ted Sator a magyar kispadon követő szakember átalakított, megfiatalított keretében Bálizs Bence (Sapa Fehérvár AV 19), Budai Krisztián (Miskolci JJSE) és Rajna Miklós (Dab.Docler) hálóőrök, valamint Horváth András, Láda Balázs, Orbán Attila, Tokaji Viktor, Benk András, Kovács Csaba, Magosi Bálint, Nagy Gergő, Sikorcin Ladislav, Sofron István, Tóth Adrián, Vas Márton (mind Fehérvár), Erdélyi Péter, Hegyi I. Ádám, Hüffner Adrián, Pozsgai Tamás, Azari Zsolt, Galanisz Nikandrosz, Somogyi Balázs, Vasjunyin Artyom Szirányi Bence, Szélig Viktor (mindkettő Briancon - francia), Dubek Vladimir (Miskolci JJSE) és Hári János (MODO - svéd) mezőnyjátékosok kaptak helyet. Primeau szerint a miskolci megméretetés célja a rutinszerzés, a bizonyítás és az egymással való ismerkedés. ◀

Sikorcin Ladislav, a magyar jégkorong-válogatott gólvágója

Japán sztrájk a Liga-1-ben

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

A válogatott Belgium és Görögország elleni barátságos mérkőzéseit követő 14. bajnoki fordulón fehérkarszalaggal kívánják jelezni sztrájkjukat a Liga-1 labdarúgói. A tiltakozás oka a profilig (LPF) azon kinyilvánított szándéka, hogy a jelenlegi 60-ról 90 naposra növelje azt az időintervallumot, amelynek lejártakor egy játékos kérheti, hogy szabadon igazolható legyen.

A hivatásos labdarúgók szakszervezetének (AFAN) sürgősségi ülésén 14 élvonalbeli klub képviseltette magát, csak a két kolozsvári csapat, a CFR 1907 és az Universitatea, valamint két újonc, a Ceahlăul Piatra Neamț és a CS Mioveni hiányzott. Az AFAN kezdeményezését játékosok is támogatják, többek közt George Galamaz, Dan Alexa, Ovidiu Burcă, Ionel Dănculescu, Marius Niculae, Cătălin Munteanu, Marius Pena, Ilyés Róbert,

Sorin Ghionea, Adrian Iencsi és Florin Maxim is.

Jelenleg 25 olyan játékos van a Liga-1-ben, aki hasztalan vár a vitarendezési bizottság azon hivatalos közlésére, amely felszabadítja. A listán Romeo Surdu, Emilian Dolha, Florin Maxim, Candido Costa, Eduard Stăncioiu és Casian Micleuș neve is szerepel, utóbbi május 31-e óta vár az írásbeli értesítésre. Dumitru Costin AFAN-elnök elmondta, hogy Valentin Cocean, a LPF vitarendezési bizottságának elnöke azzal védekezik, hogy a közlések betegség miatti távolmaradása miatt késnek. Costin emlékeztet arra, hogy „egységben az erő”, és meggyőződése, hogy a hazai labdarúgók népes családja sikerrel küzdhet meg jogaiért. Mert bár a FIFA és az UEFA is elfogadott egy szerződésmodell, Romániában ezt a sporttörvény „kicszelezi”. Ennek következtében pedig a civil szerződéssel rendelkezőknek, azaz a hazai játékosok 90 százalékának gondolják az adóhatósággal. ◀

Ismét kikapott a CSS Giurgiu

Kedden este pótolták a férfi-kosárlabdabajnokság 4. fordulójából elhalasztott CSS Giurgiu-CSU Asesoft Ploiești-találkozót. A vendégek 86-77-re nyertek, és feljötték a táblázat hatodik helyére. Vezéregyénisége, Chauncey Hardy halála után a giurgiui újonc negyedszer veszített, és aligha számíthat sikerre utolsó elmaradt mérkőzésén, a november 16-án esedékes nagyszébenin.

Lemarad fia esküvőjéről

Nem lehet ott kisebbik fia, Pierflippo szombati esküvőjén Fabio Capello, az angol labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya, mert csapata barátságos mérkőzést játszik a spanyol nemzeti együttessel ugyanabban az időben. Az összecsapást eredetileg péntekre tervezték, de spanyol kérésre egy nappal elcsúsztatták, mert a válogatottba a legtovább játékost adó Barcelona tegnap este még hazai kupamérkőzésen lépett pályára.

Sztársoké Dózi nyergében

Lovaglás

Hírösszefoglaló

Az olasz Frankie Dettori (képzőnkön) ül vasárnap Overdose nyergében a római Premio Carlo e Francesco Aloisi elnevezésű Group III-as futamon.

A Pannoniaoverdose.hu beszámolója szerint az olasz sztárlovás azonnal igent mondott Mikóczy Zoltánnak, a versenylő társtulajdonosának a felkérésére, s családi vakációját rövidíti le a vasárnapi verseny miatt.

Dettori a legtöbb szakértő és szakíró szerint jelenleg a

világ legjobbja, idén októberben aratta ötszázadik Group-verseny-győzelmét, ami tekintve, hogy főként Angliának, a versenylő társtulajdonosának a felkérésére, s családi vakációját rövidíti le a vasárnapi verseny miatt.

A világlaszis olasz zsoké már életében szobrot kapott az ascoti pályán, ahol 1996-

ban győzött egy versenypár mind a hét futamán. 2007 júniusában pedig két egymást követő napon nyerte az angol és francia derbit. Dettori jelenleg a világ leghíresebb futtatója, Dubai uralkodója, Maktoum sejk istállójának első számú lovasa.

Overdose legutóbb a Royal Ascoton versenyzett még júniusban, s kiváló futással a negyedik helyen ért célba.

A tavaly augusztusig veretlen, sorozatban 14 futamot megnyerő ló savós patairhagyulladást kapott 2009-ben, mellyel veszélybe került karrierje, ám 2010-ben vissza tudott térni. ◀